

Zeitschrift: Romanica Raetica : perscrutaziun da l'intschess rumantsch
Band: 9 (1993)

Artikel: Viarva romontscha : contribuziuns davart il lungatg, sia histora e sia tgira
Register: Registers
Autor: Decurtins, Alexi
DOI: <https://doi.org/10.5169/seals-859062>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. [Siehe Rechtliche Hinweise.](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. [Voir Informations légales.](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. [See Legal notice.](#)

Download PDF: 06.10.2024

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

REGISTERS

Scursanidas

adj.	adjectiv
ahd.	althochdeutsch, tudestg vegl
art.	artechel
attr.	attributiv
biogr.	biografia, biografic
canz. pop.	canzun populara
characteris.	characterisaziun
cf.	confer, pareglia
conc.	concernent
contrib.	contribuziun
cud.	cudisch
cump.	cumpareglia, cumparegliau (cun)
Δ	cruna, Krone (Geldart)
deriv.	derivau, derivaziun
doc.	documentau, fuorma documentada
dolom.	dolomitan
franz., frz.	franzos
friul., friaul.	furlan
gall.	gallic, celtic
ibid.	ibidem, el medem liug
infl.	influenzau (da), influenza (sin)
inform.	informaziun
litter.	itterar, litteratura
mhd.	mittelhochdeutsch, tudestg mesaun
mod.	modal
Ms.	manuscret
nota	nota pedala
nr.	numer
op.cit.	ovra citada
onomat.	onomatopoetic
p., pp.	pagina, paginas
par.	pareglia
part.	partenent
per sem.	per semeglia
pop.	popular
prov.	provenzal
R.	rensch, Gulden (Geldart)
relig.	religijs
rom.	romontsch
resp.	respectiv
s., ss.	suandont(a), suandont(a)s
spagn., span.	spagnol, spanisch
Stat.	statuts
sv. tud. →	tud.sv.
tal.	talian
trad.	tradiziun
transl.	translatau, translaziun
tud.sv.	tudestg-svizzer
v.	verb
var.	variaziun, varianta
v.d.	vul dir
V. G.	Vossa Grazia
vischn.	vischnaunca
voc.	vocabulari
vol.	volum
vs.	versus, enviers

Bibliografia e scursanidas bibliograficas

ABEL, F.: «*Aquelas Montanhas*», *tradition et vitalité d'une chanson populaire occitane*, en: *Romania cantat, Lieder in alten und neuen Chorsätzen mit sprachlichen, literarischen und musikwissenschaftlichen Interpretationen*. [Hsg.] F.J. Oroz Arizcuren et al., Tübingen, 1980, 363 ss.

AGI = *Archivio glottologico italiano*. Roma 1873 ss.

ANHORN : *Graw-Pünter-Krieg* = ANHORN, B.: *Graw-Pünter-Krieg*. Nach dem Manuskript hsg. von Moor, C., von. Cur 1873.

Annalas = *Annalas da la Società Retorumantscha*, 1886 ss.

BALLETTA, A.: *Novellen und Aufsätze*. Chur 1888.

BARBLAN, P.: *Parablas, mitos religius, mitos eroics, legendas e da tuotta sort requints populars in Engiadina bassa*, en: *Annalas* 24 (1909), 225-316.

BAUMER, I.: *Antonio Gramsci - «eine irreversible Kehrtwendung in der Ausrichtung der volkskundlichen Studien in Italien und anderswo»*, en: *Schw. Arch. Volksk.* 72 (1976), 171-190.

BAUMER, I.: *Erkenntnis in der Volkskunde. Die Bedeutung von Giambattista Vico für die Theorie- und Methodendiskussion*, en: *OeZV, Neue Serie, Band 31; Gesamtserie, Band 80* (1977), 3-23.

BERTHER, B.: *Ils Bannerherrs della Cadi*. Ingenbohl 1920.

BEZZOLA, R.R.: *Abbozzo di una storia dei gallicismi italiani nei primi secoli (750-1300)*. *Saggio storico-linguistico*. Zurigo 1924.

Bibla E = VULPIUS, J. ET DORTA, J. : « *La sacra Bibla* » Scuol 1678-1679.

Bibla S = GABRIEL, S. E L.: « *La S.Bibla, quei ei: tut la soinchia scartira...ent ilg languaig rumonsch da la Ligia Grischa* » . Coira 1718.

BIFRUN, J.: « *L'g Nuof saine Testamaint...* » . Basel 1560.

BM = *Bündnerisches Monatsblatt*, Zeitschrift für bündn. Geschichte, Landes- und Volkskunde. Chur 1850-1871 etc.

BUNDI, L.: *Plontas e caglias*. Casa editura cantunala per stampats e mieds d'instrucziun. Cuera 1979.

BUNDI, M.: *L'entschatta dils survetschs militars dils Grischuns en Hollanda*, en: *Cal.Gi* 1965, 72-80.

BUNDI, M.: *Bündner Kriegsdienste in Holland um 1700*. Reihe Historia raetica, Band 3, Calven Verlag, Chur 1972.

BUNDI, M.: *Zur Besiedlungs- und Wirtschaftsgeschichte Graubündens im Mittelalter*. Chur 1982.

Bündner Kalender. Chur 1841 ss.

Bundsartikel en Ramonsch. Statuts et Artikels della Ligia Grischa. Coira 1797.

Cal. Rom. = *Calender Romontsch.* Mustér 1860 ss.

CAMPELL: *Hist.* = CAMPPELLI, U.: *Historia raetica.* Quellen und Forschungen zur Schw. Geschichte VIII-IX. Basel 1887-1890.

CAMPELL: *Topografia* = CAMPPELLI, U.: *Raetiae alpestris topographica descriptio.* Quellen zur Schw. Geschichte VII. Basel 1884.

CARATSCH, R.: *Grischuns a l'ester. Gloria e misiergia da trais seculs d'emigraziun,* en: *Annalas* 57 (1943), 5-35.

CARIG., *Voc.* = CARIGIET, B.: *Rätoromanisches Wörterbuch. Surselvisch-Deutsch.* Bonn-Chur 1882.

CARISCH, O.: *Taschen-Wörterbuch der rhaetoromanischen Sprache in Graubünden, besonders der Oberländer und Engadiner Dialekte.* Chur 1848.

CHIURLO, B.: *Antologia della letteratura friulana.* Udine 1927.

COLLENBERG, B.: *Vrin (Lumnezia), Bauernarbeit, Sach- und Sprachkultur einer bündnerischen Gemeinde.* Diss. Fribourg 1972, (hektografiert).

COLLENBERG: *Volksl.* = COLLENBERG, CH.: *Deutsche Einwirkungen auf das rätoromanische Volkslied.* Liz.- Arbeit, Fribourg 1975.

COLLENBERG, CH.: *La canzun populara da Marlbruc,* en: *Ischi semestril* 61, nr.7, 1976, 28-38.

COLLENBERG, CH.: *Wandel im Volkslied. Langfristige Veränderungen in der Zusammensetzung eines Volksliedbestandes, dargestellt am rätoromanischen Volksliedkorpus.* Universitätsverlag Freiburg Schweiz 1986.

COLLENBERG, CH. / EGLOFF, P.: *Tradiziuns popularas a Veulden, Sched e Tran,* en: *Annalas* 99, 1986, 117-155, *ibid.* 101, 1988, 143-172.

Concept Cod. crim. = *Concept revedius d'in Codex criminal per il Cantun Grischun.* Cuera 1838.

COXE, W.: *Briefe über den natürlichen, bürgerlichen und politischen Zustand der Schweiz.* 3. Band, Zürich 1792.

Cronica rim. = ALESCH, P.: *La Cronica.* [Hsg.] Decurtins, C., en: *ZRPh* 9, 332-359.

Cud. instr. = *Cudisch instructiv per las scolas rurales catholicas.* Cuera 1840.

DA PORTA = PORTA, N., DA: *Chronica Rhetica...* Scuol 1742.

DA SALE: *Fundamenti* = DA SALE, F.: *Fundamenti principali della lingua retica, o grigiona.* Disentis 1729.

DEC (+Bd.) = DECURTINS, C.: *Rätoromanische Chrestomathie.* Erlangen 1896-1919.

DECURTINS, C.: *La ballada dil fideivel pèr,* en: *Ischi* 4 (1900), 5-16.

- DECURTINS, C.: *Eine rätoromanische Ballade*, en: *Schw.Arch.Volksk.* 20 (1916), 86-96.
- DECURTINS, C.: *Geschichte der rätoromanischen Litteratur*. En: *Gröbers Grundriss der romanischen Philologie*. Strassburg 1897.
- DECURTINS, C.: *L'Ujarra della Surselva encunter ils Franzos*, en: *Ischi* 2, 97-146.
- DEPLAZES, G.: *Geschichte der sprachlichen Schulbücher im romanischen Rheingebiet*, Arbeiten zur Psychologie, Pädagogik und Heilpädagogik, Bd. 1, Freiburg 1949.
- Der Grosse Herder. Nachschlagewerk für Wissen und Leben, 4.Aufl. Freiburg i.B. 1931.
- DES GRANGES, CH.-M.: *Molière, Théâtre choisi*, douzième édition, Paris 1947.
- Die Alpen. Monatschrift des Schweizer Alpenklub.
- DOLF, T.: *Canzuns popularas da Schons*, en: *Annalas* 33, 127-166.
- DOLF, T.: *La canzun dil salep e la furmicla*, en: *Cal.Gi* 29 (1950), 115-122.
- DOLF, T.: *La chanzun populara ladina*, en: *Fögl* 1963, 49, *Il Sain Pitschen*, nr.3.
- DRG = *Dicziunari Rumantsch Grischun*. Cuera 1938 ss.
- EBEL, J.G.: *Anleitung...die Schweiz zu bereisen*, 1809, I.Teil.
- FARNER: *Kirchenpatr.* = Farner, O.: *Die Kirchenpatrozinien des Kantons Graubünden*. En: *JHAGG* 54, 1-192.
- FEDERSPIEL, J.: *Alfons von Flugli*. Zürich 1912.
- FEW = WARTBURG, W., VON: *Französisches Etymologisches Wörterbuch*. Bonn-Leipzig 1922.
- FLUGI, A.: *Zwei historische Gedichte in ladinischer Sprache aus dem 16. und 17. Jahrhundert*. Chur 1865.
- Fögl = *Fögl d'Engiadina* (gasetta). Zuoz-Samedan 1857-1939.- *Fögl Ladin* (gasetta). Samedan 1940 ss.
- FRIEDEL, E.: *Kulturgeschichte der Neuzeit*. C.H.Beck, München.
- FRY, C.: *Caspar Decurtins, il campium della Renaschientscha romontscha*. Ed. Ligia Romontscha, Cuera [1955].
- GADOLA, G.: *P. Placi a Spescha e ses studis davart il lungatg romontsch*, en: *Glogn* 1933, 109-126.
- GARTNER: *Gramm.* = GARTNER, TH.: *Rätoromanische Grammatik*. Heilbronn 1883.
- GAUDENZ, O.: *Referat e meditaziuns religiusas sur chanzuns vel materias della Philomela...* Samaden 1899.
- GESSLER, E.A.: *Der «Morgenstern»*, en: *Kalender der Waldstätte*, 7.Jhrg. 1931, 59-63.
- GIANZUN, R.A.: *Il Medeghin*. En: *Annalas* 30, 1-57.

- Glogn = *Il Glogn*. Calender per il pievel romontsch. Glion 1927 ss.
- GONZALEZ: *Santiago* = GONZALEZ, J.: *Santiago und der Jakobsweg*, en: *Tages-Anzeiger-Magazin*, nr.39, 1.Okt. 1977, 16-25.
- GR = *Gasetta Romontscha*. Mustér 1857 ss.
- Grischun Romontsch = *Il Grischun Romontsch* (gasetta). Cuera 1836-1839.
- HARTMANN, G.: *Gioerin Wiezels Veltlinerkrieg*. Strassburg 1887.
- HBLs = *Historisch-Biographisches Lexikon der Schweiz*. Neuenburg 1921 ss.
- HUBSCHMIED, J.U.: *Chur und Churwalhen*. En: *Sache, Ort und Wort*, Festschr. J.Jud, *RH 20* (1943), 111-130.
- Il Grischun = *Il Grischun* (gasetta). Cuera 1856-1865.- *Il Grischun* (gasetta). Cuera 1905-1916.
- IN DER GAND, H.: *Pfeiferweisen aus dem Eifischtal*, en: *Schw. Arch. Volksk.* 31 (1931), 1-32.
- Ischi = *Igl Ischi*, Organ della Romania. Basel, Cuera, Mustér 1897 ss.
- Ischi semestril = *Revista semestrala*. Edida dalla Romania 1973-1988.
- JECKLIN, C.: *Die Bündner in der Schlacht bei Siena (2. August 1554)*. SA aus BM, Chur 1929.
- JECKLIN, F.: *Der Engadiner Aufruhr des Jahres 1565*, en: *JHAGG 1904*, 1-95 (neu paginiert, mit Beilagen).
- JEITZNER, K.: *Zur Stellung des attributiven Adjektivs in der neueren surselvischen Prosa*. Liz.-Arbeit, Fribourg 1980.
- JHAGG = *Jahresbericht der Historisch-Antiquarischen Gesellschaft von Graubünden*. Chur 1871 ss.
- JUVALTA, F.: *Beschreibung der Geschichte Gemeiner drey Bünde v. 1592-1649*. Ulm 1781.
- KLEINHUT, R. UND BÜSSER, B.: *Sagenerzähler und Sagensammler der Schweiz*. [Hsg.] R.Schenda und Hans ten Dornkaat. Verlag Paul Haupt Bern und Stuttgart 1988, 419-439.
- KOFMEL: *Hiob* = KOFMEL, E.O.: *Hiob*. Ein oberengadinisches Drama aus dem 17.Jh. Solothurn 1889.
- LEHMANN, H.L.: *Patriotisches Magazin von und für Bündten*. Bern 1790.
- LEXER = LEXER, M.: *Mittelhochdeutsches Handwörterbuch*. Leipzig 1872 ss.
- Lingua nostra (Sansoni), anno 1, giugno 1939-XVII.
- LITTRÉ = LITTRÉ, E.: *Dictionnaire de la langue française*. Paris 1877 ss.
- LOZZA, P.A.: *Prosa*. Salouf 1961.

- LUNN, A.: *Pater Placidus , der erste wahre Bergsteiger*. En: *Die Weltwoche*. Nr. 1561, 49, 11. Okt. 1963.
- MAISSEN, A.: *Il resvegl della canzun populara romontscha*, en: *Ischi* 30, 3-54.
- MAISSEN, F.: *Alla Tgina dil Rein*, en: *Radioscola, annada 11, 1.cud.* 4-13.
- MARTIN, P.: *Waffen und Rüstungen von Karl dem Grossen bis zu Ludwig XIV*. Office du Livre, Fribourg 1967.
- MICHEL: *Schützenwesen* = MICHEL, J.: *Zur Geschichte des bündnerischen Schützenwesens vom 15. bis ins 20. Jahrhundert*. Chur 1921.
- MOHR: *Survista* = MOHR, A.: *Survista della litteratura ladina*, en: *Annalas 16 (1902)*, 13-152.
- MONTESQUIEU: *Considérations sur la cause de la grandeur des Romains et de leur décadence*, éd. Guilde du Livre, Lausanne 1942.
- Ms.Arch. + Gemeinde (Abk.) = Manuskript im Archiv der Gemeinde XY.
- Ms.Stat. + Gemeinde (Abk.) = Manuskript von Statuten der Gemeinde XY.
- MÜLLER, I.: *Bündner Fern-Wallfahrten des 16.-18. Jahrhunderts*, en: *BM 1956*, 15-50.
- MÜLLER, I.: *Pater Placidus Spescha*. En: *Schweizer Rundschau*, 46.Jahrgang, Jan. 1947, 771-782.
- MÜLLER, I.: *Placidus Spescha und Südtirol*, en: *Schlern 47 (1973)*, 470-479.
- MÜLLER, I.: *Rätische Namen bei Placidus Spescha*, en: *BM 1974, 9/10*, 228-256.
- MUOTH: *Eberh. II = Cudisch de lectura per las classas mezzaunas e superiuras*, 2.part. Cuera 1882.
- MUOTH, G.C.: *Il general Cristoffel Schmid*, en: *Annalas 1*, 173-204.
- Oberhalbstein, Julieroute: Tiefencastel-Engadin (senza datum, ca. 1900), 32pp.
- OeZV = *Oesterreichische Zeitschrift für Volkskunde*. Wien 1947 ss.
- PADRUTT: *Staat und Krieg* = PADRUTT, CH.: *Staat und Krieg im alten Bünden*. Geist und Werk der Zeiten, Heft 11, Zürich, 1965.
- PASOLINI, P.P.: *Canzoniere italiano, antologia della poesia popolare*, 2 vol., Garzanti, 1972.
- PFISTER, A.: *Il general Caspar Teodosius de Latour, 1782-1855*, en: *Annalas 39*, 173-245.
- PFISTER, A.: *Ils Grischuns sut Napoleon Bonaparte. Principalmein nos romontschs en ils quater regiments svizzers*, en: *Annalas 37*, 89-130; *ibid. 38*, 57-90.
- PLATTNER, H.: *Die Gemsfalle im Kanton Graubünden*. En: *Bündner Kalender 1945*, 49-57.
- PLAZ, B.: *Mies paeis patern, ainten: Sulom 26 (1947)*, 49-58.
- PORTA, N., DA → DA PORTA.

POULT, J.: *Ein romanisches Volkslied*, en: *BM* 1939, 23-25.

PULT: *Parler* = PULT, CH.: *Le parler de Sent*. Lausanne 1897.

Puings, che la lud. Radunonza extraordinaria mett'avon ails lud. Cumins dellas Treis Ligias sin lur approbatiun 1794.

Rätoromanische Chrestomathie. Bd. 14. Register, bearb. von Egloff, P. und Mathieu J. [Hsg.] Societä Retorumantscha. Chur 1986.

RAUSCH: *Literaturg.* = RAUSCH, FR.: *Geschichte der Literatur des rätoromanischen Volkes*. Frankfurt am Main, 1870.

Revue des langues romanes. Montpellier 1870 ss.

RH = *Romanica Helvetica*, edita auxilio collegarum Helveticorum ab J.Jud et A.Steiger. Zürich 1935 ss.

RN = PLANTA, R., VON und SCHORTA, A.: *Rätisches Namenbuch. Bd.1 Materialien*. Zürich 1938; *Bd.2 Etymologien*, bearb. und hsg. von Schorta, A.. Bern 1964; *Bd.3 Personennamen*, bearb. und hsg. von Huber, K. Bern 1986 (2 Bde.).

Romonsch = *Il Romonsch* (gassetta). Cuera 1845-1848, 1850-1852.

Rq. = *Rechtsquellen des Kantons Graubünden*. Serie B, Dorfordnungen. [Hsg.] Schorta A. *Bd.1: Tschantamaints d'Engiadina bassa*. Chur 1965. *Bd.2: Tschantamaints d'Engiadin'ota, da Bravuogn e Filisur*. Chur 1969.

SALIS: *Memorie* = SALIS- MARSCHLINS, U., DE: *Memorie del maresciallo di campo Ulisse de Salis-Marschlins*. Coira 1931.

SALUTZ: *Exod.* = SALUTZ, J.P.: « *Da la S.Biblia ilg secuond cudasch...nominad Exodus* » Scuol 1662.

SALUTZ: *Gen.* = SALUTZ, J.P.: « *Da la Biblia ilg prüm cudasch...nominad Genesis* » Tury 1657.

SCHAUFELBERGER, W: *Der Alte Schweizer und sein Krieg*, Europa Verlag Zürich, 1952.

SCHMIDT, L.: *Die Volksverehrung des hl. Jacobus major als Pilgerpatron mit besonderer Berücksichtigung Oesterreichs*, en: *OeZV, Neue Serie, Bd.21, Gesamtserie, Bd.80* (1977), 66-99.

SCHÖPF: *Id.* = SCHÖPF, J.B.: *Tirolisches Idiotikon*. Innsbruck 1866.

SCHORTA, A.: *L'avischinaziun ortografica dils idioms retoromontschs*, en: *Annalas* 75 (1962), 96-102.

Schw. Id. = *Schweizerisches Idiotikon*, Wörterbuch der schweizerdeutschen Sprache. Frauenfeld 1881 ss.

SERERHARD, N.: *Einfalte Delineation aller Gemeinden gemeiner dreyen Bünden, 1742*. Hsg. von C. v. Moor. Cur 1872. - id., hsg. und kommentiert von O. Vasella. Chur 1944.

SIMEON, G.D.: *Las Mintinedas, an text e musica*, en: *Sulom* 1953, 32-36.

- SOLER, C.: *Sprachgebrauch und Sprachwandel*. Eine theoretische Faktorenanalyse bei den Rätoromanen von Lumbrein. Mit einem Vergleich der Germanisierung in Prüz und Sarn. Diss., Zürich 1983.
- SOLER, C.: *Romanisch im Schams*. Hsg. vom Phonogrammarchiv der Universität Zürich, 1991.
- SONDER, A. UND GRISCH, M.: *Vocabulari da Surmeir rumantsch-tudestg, tudestg-rumantsch*. Coira 1970.
- SPESCHA: *Leben und Schriften* = PIETH, F., HAGER, K., CARNOT, M.: *Pater Placidus à Spescha: Sein Leben und seine Schriften*. Bümpliz-Bern 1913.
- SPESCHA, A.: *Entruidament davart la pronunzia dil romontsch sursilvan*, 11pp. (dactyloscript).
- SPESCHA, A.: *Grammatica sursilvana*. Casa editura per mieds d'instrucziun. Cuera 1989.
- SPESCHA, P.P.: *Disertaziun sur l'evenziun dils minerals de Ponteglias, D'igl on 1817 e 1818*. En: *Annalas* 26, 216-224.
- SPRECHER, F., VON BERNEGG: *Rhetische Cronica oder Kurtze und warhaffte Beschreibung Rhetischer Kriegs und Regiments-Sachen*. Chur 1672.
- STEIER, A.: *Or d'ena baterlada sur digl rumantsch*, en: *Annalas* 49, 216-221.
- STEINER, M.: *Duos chanzuns da temp vegl*, en: *Chal.ladin* 70 (1980), 125-129.
- STRICKER, H.: *Noms locals e lur perscrutaziun*, en: *Annalas* 91 (1978), 7-25.
- Sulom = *Igl noss Sulom*. Figl dell' Uniung rumantscha de Surmeir. Coira, Glion 1922 ss.
- THEOBALD, G.: *Das Bündner Oberland...* Chur 1861.
- THÖNI, G.P.: *Detgas e badoias*, en: *Sulom* 39 (1960), 18-33.
- TÖNJACHEN: *Baldiron* = TÖNJACHEN, R.O.: *Baldiron und die drei rätischen Bünde*. Samaden und St.Moritz [1930].
- TOYNBEE, A.: *Krieg und Kultur, der Militarismus im Leben der Völker*. Fischer Bücherei, Nr.235.
- TRAVERS = TRAVERS, J.: *La chianzun dalla guerra dagl Chiaste da Müs*, ed. da Schorta-Gantenbein A. e B., en: *Annalas* 56, 7-60.
- ULRICH, A.: *Beiträge zur bündnerischen Volksbotanik*. Davos 1897.
- VIELI, R.: *Davart il diever dellas preposiziuns*, en: *Ischi* 37, 172-184.
- VIEZEL: *Tragicomedia* = DECURTINS, G.: *Tragicomedia hagida in Zuotz anno 1673. Componigda dal molto illm signur cap° Fadrich Viezel*, en: *Revue des langues romanes* 1885, citau tenor stampa separada 1885, 47pp.
- VINCENZ, P. A.: *Reg. de Roll* = VINCENZ, P.A.: *Il regiment svizzer de Roll en survetsch ingles 1795-1801 tenor il diari de sergent Giachen Giusep Tomaschett de Trun*, en: *Annalas* 11, 285-318.

VULPIUS: *Hist. Raet.* = VULPIUS, J.A.: *Historia raetica...* hsg. von Moor, C., de. Coira 1866.

WAILLY, J.-F.: *De l'orthographe.* Paris 1771.

WAILLY, N.-F., DE: *L'orthographe des dames, ou l'orthographe fondée sur la bonne prononciation démontrée la seule raisonnable.* Paris 1782.

WIETZEL = WIETZEL, G.: *Memoria da que ais passo in Engadina et in Vuclinna ao 1635,* en: FLUGI, A.: *Zwei historische Gedichte in ladinischer Sprache aus dem 16. und 17. Jahrhundert.* Chur 1865.

WINZAP, I. : *La conjugaziun dils verbs romontschs sursilvans.* Casa editura per mieds d'instrucziun . Cuera 1986, 86pp.

Register da materias

(Cumpeglia sut il cavazzin «historia linguistica» era indicaziuns davart fenomens fonetics, morfologics e grammaticals)

- ABC-Alpin (1785, Spescha, P. P.) 40
adjectivs attributivs → historia linguistica
alarm d'uiara (specias) 213s.
Alemans (incursiuns ella Rezia) 13
Alps (discuvretga) 33
anfladas prehistoricas 11
animaziun culturala 92
Annalas da la Società Retorumantscha
(muntada par Schons) 307; 311
armada (formaziun) 210; (disciplina) 214;
(informaziun) 215
armas (tiarms militars dil vegl romontsch)
200ss. ; (uatga/inspecziun) 208; (plazza
da serimnar) 209; (en general) 222; (pri-
mitivas) 222; (da fiug + nota 76) 224;
(da tagliom) 224
armistezi 238
artg e ballester 223s.
artillaria 226s.
assedi 236
Atlas linguistic Italia-Svizra (part. cunegl,
imports) 159
auas (e lur nums) 254; (ella litter. sursilva-
na) 254; (quitau dils perdavons) 254;
(ed incendis) 256; (schuar) 256; (simbol
da veta e mort, tenor Darms, F.) 257;
(proverbis) 257; (e deitads) 259
avischinaziun (idea d'a.) 66; (principis ge-
nerals) 67; (reglas da suandar) 67; (mi-
geivla e svaris) 67; (consolidaziun els
fatgs) 69; (a distanza) 70; (normas) 72;
(vocabulari d'avischinaziun) 72
Avras (intschess, denominaziun) 294s. ;
(depopolaziun progressonta) 295
bandiera 210s. ; (proteger per tut prezi)
211
baselgia (lungatg matern suenter il Se-
cund concil vatican) 24
battaglia (da Tirano, 1620) 212; (da Siena,
1554 + nota 56) 218s. ; (avon la b.) 228 ;
(en general) 230; (da Carna, part. me-
lodia) 239
belletristica (transl. , agens accents) 20
Better schibettas (isonza, Danis-Tavana-
sa) 346
bilinguitad (carschenta, promova il tu-
destg) 90; 329
bloccada 236
burschin (da s. Valentin, invocaziun) 188
butin 236
Cadi (La Cadi e ses confins ; carta da Spe-
scha, P. P. , 1930) 48s. ; (lungatg da scar-
tira) 55; (decrets e statuts davart fallas
da camutschs e muntanialas) 183;
(denominaziun, cunfins) 285s.
caglia coller (cardientschas davart sia ver-
tit encunter striegn e strias) 189
campagna (da Buorm, 1486/87 e cavalla-
ria) 226; (en general) 230
camutsch 178; (dieschma pigl uestg da
Cuera ord l'Engiadin'Aulta, 1313) 182;
(ballas c. e forza magica) 183; (mesiras
da protecziun dapi il 16avel secul) 183s.
canuns (construcziun en atgna reschia) 227
canzun (canzuns veglias ed identitad
rom.) 123 ; (da s. Margriata, elements)
123; (canzuns pop. sut la marella criti-
ca) 123; (da s. Margriata, origin) 124;
(da s. Margriata, sco praula ell'Engiadi-
na) 124; (da fideivladat e mantinadas)
126; (da s. Giachen, derivonza) 127; (da
s. Giachen, legenda) 128; (d'uiara +
nota 101-104) 239s. ; (da Malborough)
240; (da Muntalban) 240; (davart pele-
grinadi da Compostela) 249
canzun politica (entuorn 1800, splema ils
aristocrats) 34
canzun populara (e sia funcziun pil svilup
dil lungatg) 17; (referat Decurtins, C.)
107; (observaziuns d'in linguist + nota 2)
114; (noziun, diversas opiniuns) 115;
(principis da retscherca) 117; (retscher-
ca rom.) 117; (retscherca dapi 1931 +
nota 11) 120; (destin e funcziun) 121;
(ord vesta relig.) 121; (e process d'iden-
tificaziun) 125; (forza d'identificaziun)
129; (e canzun d'autur, cunfins movi-
bels) 129; (capricorn sco simbol) 178;
(fatgs d'armas) 203; (vs. Franzos) 206;
(ed uiara) 239
capricorn (uoppen grischun) 178; (vs. Pi-
vun austriac) 178; 180; (catscha, tenor
Champel, D.) 180; (figura heraldica) 180;
(derasaziun el Grischun, fin dil 16avel
secul) 181; (scamond da catscha, 1558) 181
cardientscha (e lungatg, buglida efficienta
el 16avel e 17avel secul) 19
cardientschas (part. ballas camutsch e for-

- za magica) 183; (part. s. Margriata e striegn) 188; (part. burschin e s. Valentin vs. striegn) 188; (part. caglia coller) 189; (part. lenn lausser e musteilas) 189; (part. laussa, caracter dil cries) 189; (part. jarvas vigelgia da s. Gion) 252
 cartografia (e nums locals romontschs) 48
 caschar (ella prehistoria ?) 166; (antruras) 166ss. ; (tecnica veglia) 168ss. ; (metter ora e trer il latg) 170; (trer il latg e camegiari) 170; (trer il latg fetg vegl/trer il l. giuvens) 170; (process) 171ss. ; (envernar il magnuc) 172
 caschar grass (ell'Engiadina, dapi 1526) 167; (part. pasturs bergamascs) 167; (part. alps Giuv / Val Giuv e claustra da Mustér, 1579) 167; (cussegls da puspei repreneur il c. g.) 168
 caschiel (tractament) 172; cf. Dumengia
 caschiel alpin (e scribents romans) 166
 caschiel grass (da Cristallina) 168
 catscha (privilegi grischun, 1839) 184
 Cattar biemaun (isonza, Danis-Tavanasa) 346
 Caumsura (da Halter, T.) 333
 cavallaria 226
 celtic (restonzas) 12
 Celts (en Rezia) 12
 Charnatscha (demon dall'aua; S. Murezi) 259
 claustra da Cazas (beins en Stussavia) 290
 claustra da Mustér (caschiel grass da sias alps Giuv e Val Giuv, 1579) 167; (catschadurs da camutschs) 182; (e Gualsers) 288
 colonisaziun (da Suagnign antras mi-giours) 271
 Compostela (pelegrinadi, Champel, D. encunter) 127; 249
 conjugaziun romontscha → historia linguistica
 conjunctiv → historia linguistica
 conjunctura aulta (e romontsch) 23
 Consolaziun (cud. da canz.) 120
 Crap da Flem (detga) 124
 Crestaulta/Lumnezia (inventari d'excavaziun) 166
 Crestomazia retoromontscha 21; (influenza sin l'elita studentica) 63; (patratgs davart siu editur) 106ss. ; (resvegl rom.) 106; (prospect, 1887) 108; (derasaziun, acceptanza) 110; (gidonters) 110; (munconza da sistematica) 110; (fideivladad da manuscrets e texts) 111; (destin dils manuscrets e cudischs) 111; (gidonters per la canz. pop.) 118
 Cristallina (alp da vaccas, caschiel da C.) 168
 cristianisaziun (dataziun) 13
 cristianissem (e lungatg rom.) 246
 Cronica rimada (+ nota 20) 206
 Cudisch da nums retic 20
 cudischs da scola (part. historia, uiaras) 200
 Cuera (piars pil romontsch, 15avel secul) 10; (liug suspect da rampins e scroccarias) 210
 cuitg (inspeziun d'armas) 208
 Culan da Crestaulta (da Halter, T.) 331
 cultura prehistorica (artefacts e fastitgs linguistics, relaziun) 11; (currents) 11
 cultura religiosa barocca (caputschins e benedictins) 18
 Cumissiu filologica dil DRG (1907) 314
 cumpignia (formaziun en vischnaunca) 209
 Cunterreformaziun (e romontsch) 18; (e canz. pop.) 121
 Cussegl d'uiara (suprema istanza) 211
 Cussegl dalla Romania 64
 cutsch (la tgesa digl c. a Suagnign) 269
 Degen → historia linguistica
 deglutinaziun → historia linguistica
 detga (dil Crap da Flem) 124; (Sursilvans vs. Glarunes) 124; (digl Ischi) 207; (da Tect /Suagnign) 276; (part. plurilinguitad da Schons) 304s. ; (detga grischuna, «Affon grev») 310
 dialects (part. Medel e Tujetsch, satira 1862) 59; (davart Lumnezia) 135s. ; (Breil/Danis -Tavanasa vs. Trun) 346
 Diari suenter messa (da Halter, T.) 333
 Dicziunari Rumantsch Grischun (entschattas) 21; (enconuschientschas e scopertas dils redactors) 52; (part. germanissem) 80; (quart volum, schatgs) 158ss. ; (scatlera, foto) 161; (idea e realizaziun) 310s. ; (vs. Società Retoromantscha) 310; (dalla politica alla scienza) 312; (emprem subsidi fed.) 312s. ; (vs. Glossaire) 313; (digl «Idioticon» agl Institut dil DRG) 314; (monument e moviment) 314; (a pèr cun l'applicaziun e culs basegns dil temps) 315; (las perspectives semidan) 315; (part. tudestg sco lungatg d'analisa) 315; (redacziun 1956-1988, experientschas, svilup) 349
 dicziunaris (e pressa rom.) 144
 diftongs → historia linguistica
 Dioclezian (284-305 s. Cr., imperatur roman, partiziun dalla Rezia) 13
 Dormi, dormi ò Babin, Re divin (canz. rel. tal.) 337
 dretg german (en documents retolatins) 14
 Dumengia da palmas (part. palmer) 187

- Dumengia da tscheiver ne da caschiel (isonza, temps d'uiara) 214
- Emprema uiara mundiala (polemicas cun linguists e scienziats talians) 22
- emprests → historia linguistica
- Engiadina (litter. cun motivs denter patria ed jester) 22; (reacziun encunter l'italianisaziun) 22; (retuorn all'identitad ladina) 71; (canz. pop., Flugi, A.) 117
- Engiadina Aulta (vischinonza lumbarda) 17; (entschattas dil rom., raschuns) 17s.; (piunier dil rom.) 52; (cumparegliau culs Joniers/Athenes) 53; (tratga da cunigls, 1942) 160; (1313, dieschma da carn camutsch) 182
- Engiadina Bassa (orientada viers Vallada sura digl En / Val Vnuost) 17; (cumparegliau culs Doriers/Spartans) 53; (1806, davart carn camutsch) 182
- Engiadina/Surselva (la punt pericilitada, 1945) 23
- Engiadines (excellenza da lur idiom vs. sursilvan) 53s.
- ers (cultivaziun, «culteira fixa») 273
- excavaziuns prehistoricas (inventari) 166
- Fegl ufficial dalla Confederaziun (e romontsch da Tujetsch e Medel, satira 1862) 59
- Festa da Bacchus (canz. ord la Philomela 1684) 122
- Fiera da Ligiaun 36
- Filisur (cruschada da viafier e sguardin rom.) 21
- fisiologia dils suns (ed ortografia, tenor Spescha, P. P.) 39
- flora (da muschnas e vias) 188
- Fontana, Benedetg (herox da Tgalaveina) 204
- Foppa/Gruob, La F. (configuraziun) 289 s.
- formaziun (forzas giuvnas) 70
- Franzos (disfidonza, canz. pop.) 206; (temps dils Fr., 1798/99 + nota 24) 206
- fravgia romontscha (permanenta, divers scenaris) 70s.
- Friburg (universitad, lectorat da romontsch dapi 1957) 349s.
- Fritzens/Sanzeno (cultura prehistorica) 11
- fumeglia d'alp (generusa cun latgiras) 166; (ed uiara) 214
- Gasetta Romontscha (aspects dil lungatg) 144
- gasettas romontschas (ed expressiun linguistica) 20
- german, pievels g. s 13
- germanisaziun (Surselva, empremas cuntermesiras) 22; (ed italianisaziun, apprezzaziuns) 77
- germanissem (remarcas generalas) 76; (lavurs surlunder) 78; (sguards sin lur tempra) 78
- Gieri la Tscheppa (e Steafan Loringett) 303; (e Decurtins, C.) 306
- Glarunes (vs. Sursilvans en la detga e canz. pop.) 124
- Glossaire des patois de la Suisse romande (vs. DRG) 313
- glossaris (latin-vulgars vs. germans) 14
- Graubünden (denominaziun) 284
- Grischun (e Confederaziun, apprezzaziun dils purs, 1798) 207
- Grischunia (tierm da Travers, G.) 40
- Gualsers (emprems G. s a Sursaisa) 288; (en Stussavia) 290; (en Valrein 1274) 294; (da Valrein ed ulteriura colonisaziun) 294
- Guardia (dalla Romania) 64
- Guardia svizra a Ruma 58
- Guerra dalla bastia (Kalvenschlacht + nota 13) 204
- Guerra da la chiarn d'poerc (1565) 204s.
- Guerra da las giallinas (1475) 203; 239
- Guglielm III d'Orania (canz. + nota 103) 239
- historia linguistica (ordinau alfabeticein): *adjectiv* (adjectivs attributivs) 84ss.; *artechel* (deglutinaziun) 153; *conjugaziun*: (conjunctiv, desinenzas variadas en Lumnezia) 137; (imperativ 2. ps. sin -i, cunzun Lumnezia) 137; (imperfect: differenza «era» / «fova», tenor Spescha, P. P.) 46; (differenza «fover» / «fossier», tenor Spescha, P. P.) 46s.; (perfect historic/ narrativ) 137s.; (conjugaziun, vesta historica e descriptiva) 348ss.; *cumposiziun da plaid*: (subst. + de + subst.) 137; *emprests*: (vias, cundiziuns psicol.) 79; (emprests da muntada) 79; (leschas d'accomodaziun) 80; *fonetica*: (Lumnezia: part. é serrau) 135; (Murissen, Vella: -I -> -ai - basàilgia, sulàigl/ vagn, fagn vs. Peiden, Cumbel: basélgia, sulégl) 136; (Murissen: -iü per -ü: sissü) 136; (Vrin, Lumbrein: -u- < -uo-) 136; (Vrin -ü - per -u-) 136; (Vrin: -io < -iü) 136; (Degen, Vella: -ANU > -em vs. Vignogn -aun) 136; (Degen -m für -n) 136; (Degen: -ou - < -u- / -oi- < -i-) 136; (Lumbrein: -egn per -em < -UMEN) 137; (Lumnezia: -gia per -ia; -ztga per -zia) 137; (Surcasti, Degen, Vella, Murissen -ei - < -i-) 137;

- (diftongs deirs, surm.) 277s. ; (doc. Surmir: -aun < -ANU) 278; (doc. Surmir: -ea - < -e-) 278; (doc. Surmir -ie- < -O-) 278; *x latin*: (divers resultats) 293; *preposiziuns*: (bien diever) 81s. ; *pronunzia*: (difficultads culs suns: gl, gn, tg, ge, gi) 81; *s nunetimologic* (en num local) 293; *verb + prep/adv* 82ss.
- hospezi da Sogn Gions (Lucmagn e marcadonts dalla Fiera da Ligiaun) 36
- humanists ladins (cudischs rom.) 19
- identitad romontscha (e diversitad) 10; (sco denominaziun) 11; (noziun e cuntegn) 89; (tscherca d'i. e consequenzas) 89; (cuntrada, historia, modernitad) 344
- idioms romontschs (origin) 15s. ; (topografia, cunfins politics) 15; (carta) 16; (da scartira, formaziun) 17; (variaziun e scripziun) 66s. ; (certas prioritads) 69; (fontauna viva dil lungatg) 150; (leven-tan interess linguistics) 346
- Idioticon romonsch (proposta da Muoth, G. C., 1888) 311
- Il Cavalè della Greina (da Halter, T.) 332
- Il misteri da Caumastgira (da Halter, T.) 331
- Il Tgiet dils Grischuns (1665, canz. pol.) 178
- In Ollanda fetsch viadi (canz. pop. + nota 102) 239
- instrucziun romontscha (nova orientaziun) 90
- Ischi (detga digl I.) 207
- Ischi (organ, orientaziun primara) 62
- isonzas (vigelgia da s. Gion stad part. jarvas) 252; (a Danis-Tavanasa, entuorn 1930) 346
- Italia unida (emprems sguards sils Romontschs, 19avel secul) 21
- jarvas (e flurs) 190ss. ; jarva (frastgas, vertit da s. Gion stad) 252
- La ballada dil fideivel pèr (canz. pop., variantas, colorit regional e local + nota 28) 125
- La renaschentscha dals Patagons (satira da Caratsch R. sur dils Romontschs e lur moviment) 23
- La Tène (cultura prehistorica) 11s.
- ladin (noziun) 52; (semantica) 52; (tierm, derasaziun + nota 3) 53
- Landes-Reforma → Refuorma dalla Tiara
- lantagen (diever per festes da mazza) 189
- latg (tractament) 170; (e jarvas, verset) 191
- latin (documents vegls e scripziun dil romontsch) 16; (documents vegls e sintaxa rom.) 17; (antruras, ina dumengia en Surmir, impressiuns) 336; (presenza d'antruras en baselgia) 336s. ; (antruras e student rom.) 337
- latinitad periclitada (sco mied politic) 22
- lausser, lenn lausser (vertit encunter musteilas) 189
- Lescha da lungatgs (pretensiuns all'unitad) 67
- Leschas penelas digl uestg Remediis 14
- Lex Romana curiensis (da circa 850) 14
- lexicografia (metodas modernas da presentaziun) 349
- lexicografs e dialectologs (basegns da sintesas) 201
- Libers da Lags 290
- Ligia Grischa (lungatg dalla L. G., tetg per la Sur- e Sutselva) 17; (1797, davart armadira) 209; (pretensiuns sin l'avanguardia) 212; (lungatg dalla L. G. en Schons) 305
- Ligia Romontscha (fundaziun e stentas) 23; (promova l'entelgientscha dil Grischun triling) 26; (postulats per la tgira linguistica) 68
- linguistica (retscherca, revaletaziun dil rom.) 20
- linguistica historica (niev criedi) 349
- litteral (reforma dil l., tenor Spescha, P. P.) 40s.
- litteratura (manuscretta da tempra politica ed historica) 18; (emprema fluriziun) 22; (romontscha, ord la vesta dad oz) 92s. ; (populara, concepziun moderna) 116
- Lucmagn (part. marcadonts dalla Fiera da stiarls da Ligiaun) 36; (Pass dils Ottons) 287
- Lugnez → Lumnezia
- Lumbrein → historia linguistica
- Lumbrein e Vrin → historia linguistica
- Lumnezia (differenziaziun dialectala, lungatg arcaic) 134; (trad. pop. e caracteris. dallas vischnaucas) 134; (fonetica, vocabulari) 136s. ; (differenzas morfologicas) 137; (part. plaids cumponi cun «de») 137; (part. perfect historic) 137s. ; (atgnadads dil vocabulari) 138; (resuns lepontics, denominaziuns, cunfins) 288s. ; (lescha da 1457 part. jasters buca-romontschs) 289; (vs. Cadi, tenor Halter, T.) 332
- Lumnezian (L. s, mentalitad) 288s. ; (L. s e Leponts) 328; (appreziaziun d'in viagiatur franzos, 19avel secul) 328
- lungatg (l. s preromans, influenza sils

- idioms romontschs da pli tard) 15;
 (dalla Ligia Grischa, lungatg-tetg per la Sur- e Sutselva) 17; (lungatg dalla Ligia Grischa en Schons) 305; (e cardien-
 tscha) 18s. ; (e midadas socialas) 20s. ;
 (matern, muntada, tenor Spescha, P. P.)
 37s. ; (derivonza divina, tenor Spescha,
 P. P.) 39; (unidad ed avantatgs, tenor
 Spescha, P. P.) 42s. ; (da Trun e Mustér,
 model, tenor Carigiet, B.) 55; (planisa-
 ziu e coordinaziun) 70; (emprests di-
 vers) 77; (romontsch, in l. dubel, diffe-
 renzas semanticas etc.) 78; (da baselgia)
 80; (e taler dil temps) 246; (surmiran,
 taimpra) 265; (minoritar ed identitad)
 344
- lungatg da scartira unitar (raschuns per la
 munconza) 10; 26; (tenor Spescha, P.
 P.) 41s. ; (malruaus permanent) 69;
 (lungatg da Bühler, G. A. , vischinonza
 culs dialects da «Ftaun» e «Guarda») 56
- Magonza (arzustgiu e romontsch) 14
- Malborough (canzun da M. + nota 105) 240
- Margriata, s. M. (invocaziun encunter las
 strias) 188
- mat grischun (e survetsch sut crunas,
 canz. pop.) 218
- Maxima Sequanorum (antschess digls Se-
 quans) 270
- Medeghin (Gian Giacomo Medici + nota
 15) 204
- medischina populara (cagliastretg sco
 mied restringent) 189
- Melaun (cultura prehistorica) 11
- mercenaris (stanza dils mercenaris a
 Zuoz) 205; (+ nota 55) 218; (da Fron-
 tscha, canzun populara) 239
- mesastad (isonzas da m.) 251
- Minca (universitad e Sursilvans/Gri-
 schuns) 63
- minoritad linguistica (effect da sforzs da
 surengiu, tenor Spescha, P. P.) 38
- Mintineda da Marmorera (+ nota 31) 126
- Missiun retica (dils paders caputschins)
 18; 346
- mitologia (raccolta sin intschess retic da
 Vonbun, J.) 107
- Mort s. Giachen (giug d'affons) 250s.
- moviment economic-patriotic 36
- moviment romontsch (entschattas) 21
- mund german e roman (influenza sils lun-
 gatgs europès) 78
- muniziun (+ nota 82) 225
- muntagnard (respect dils cuolms) 32
- Muntalban (canz. da M. + nota 103) 239
- Murissen → historia linguistica
 musteila (lenn lausser encunter m. s) 189
 natira (nies cumpurtament) 186
 naziun (grischuna , v. d. romontscha, te-
 nor Spescha, P. P.) 39; (concept tenor
 Decurtins, C.) 63
- noms locals da Suagnign) 262ss. ; (partge
 igls declarar ?) 262; (vista da Suagnign)
 263; (e regurdentschas) 264; (appella-
 tivs, exaimpels) 265; (part digl lungatg)
 265; (funtangas) 265; (carta 1942/45 con
 noms) 267; (istorgia culturala e lingui-
 stica) 268; (rasada cronologica) 268s. ;
 (pizzas, formaziun e taimpra digls
 noms) 273s. ; (calitad dalla culteira)
 274; (istorgia culturala) 275s. ; (plantas
 e pommareida) 275; (noms da famiglia)
 277; (tratgs dialectals) 277s.
- Nossadonna (da Ziteil, lungatg ?) 265; 337
- Nossadonna (e caglia coller, cardien-
 tschas) 189
- Nossadunnaun (text da N.) 15; par. vol. I,
 p. 108s.
- nums (locals, Cadeina dil Badus) 35; (lo-
 cals, ord la vesta da Spescha, P. P.) 49;
 (da Sogns) 246; (dallas auas) 254; cf. era
 noms
- O Concetta Immacolata (canz. relig. tal.)
 114 (+ nota 2 b) ; 337
- omnicumparatistica (metoda linguistica)
 11
- organisaziun militar (18avel secul) 207
- paders caputschins da Brescia (activitad)
 19
- Panaduz (necropola paganila-cristiana)
 291
- panaglia, trer p. 170
- pasch 238
- pasturs bergamascs (caschiel grass e «pui-
 na») 167
- Peiden e Cumbel → historia linguistica
 peleginadi (s. Giachen da Compostela)
 127s. ; 249; (p. a Ruma) 127
- perfect historic (semantenius ditg en
 Lumnezia ?) 137s.
- perschunia 237
- pigers bergamascs (e Spescha, P. P.) 33s.
- pischada, il far p. 171
- plaid cumponi → historia linguistica
 plontas (jarvas e flurs alpinas) 186ss. ; (da
 guilas) 187
- pluralitad retica (tenor Halter, T.) 334
- poesia populara (e lungatg scret) 123
- praulas romontschas 108; (davart s. Gia-
 chen d'Engalizia) 249
- preda 236s.

- premi cultural grischun 1974 (laudatio per Carigiet, A.) 320ss. ; 1985 (laudatio per Halter T.) 328ss.
- preposiziuns (bien diever, pugn da cumprova) 81s. ; (vesta differenziada) 82
- preroman (fastitgs els nums locals) 11; (pievels e lungatgs ?) 11
- pressa (e cultivaziun dil rom.) 144
- Program da Schlarigna (da Caratsch, R. , 1951/53) 23
- propiests romontschs (e munconza da realisaziun) 70
- proverbi (davart l'uiara) 204; (davart la politica) 207; (davart Sontg Andrea) 248; (part. sogn) 248; (part. s. Barclamiu) 249; (part. prighel dil Rein) 256; (part. l'aua) 257
- puter (idea da supremazia, raschuns) 54; (idiom, caracterisaziuns) 54
- Questionari volksloristik Rätoromonsch (+ nota 1) 108
- questione ladina (aunc virulenta) 351
- questiunari DRG (vs. vocabularis pratics) 158s.
- Raetia Prima (cun Cuera) 13
- Raetia Secunda (cun Augsburg) 13; (germanisaziun 1000-1500) 13
- redactur (da gasetta, responsablada pil lungatg) 144
- Reformaziun (e lungatg romontsch, finamiras) 18s.
- Refuorma dalla Tiara (da 1794, part. il diever dils lungatgs grischuns + nota 14) 39
- Refuorma e Cunterrefuorma (vs. canz. pop.) 121
- regularisaziun (dil lungatg, principis da Spescha, P. P.) 45s.
- Rein (proverbi) 256; (etim.) 257; (idealisaziun litt.) 257
- Renaschientscha (carolingica) 14; (romontscha, premissas) 21; (romontscha, merets) 22
- retic (lungatg r. , tenor Brunner, L.) 11; (semegliadetgna cugl etrusc) 11
- retolatin (documents dalla Rezia Bassa) 14
- retoromontsch (denominaziun da Spescha, P. P.) 48
- Rets, giuvens (integraziun egl imperi roman) 12s.
- revendicaziuns romontschas (suenter ils onns 70) 89
- Revoluziun franzosa (naziun e lungatg) 19; (influenza sin Spescha, P. P.) 36; (e cultivaziun dil rom.) 39
- Rezia (la veglia R.) 11; (extensiun, conquista romana) 12s. ; (orientaziun viers nord e sera) 13s.
- Rezia Bassa (fastitgs linguistics parentai cul Grischun central e l'Engiadina) 15
- Rhätia (uniun studentica, influenza sin Decurtins, C.) 107
- Ritscha (demon dall'aua; Zuoz) 259
- Romania (e siu vargau) 62; (fundaziun, finamiras) 62; (intents) 62; (plidadra d'in intschess pli vast) 62; (premissas ideologicas) 62; (aults e bass, 1910) 63; (e structurass che semidan) 64; (studentica e Romania gronda, 1948) 64; (uniun culturala, finamiras) 348
- romanice (vs. «latine») 52
- romanisaziun (entschattas) 12; (e cristianissem) 13; (promovida entras la presiun dils Alemans) 13s.
- Romans (organisaziun militara, administraziun, tecnica) 12
- romanticists tudestgs (e poesia dil pievel) 116
- romanz (noziun) 53
- romontsch (survesta generala) 10ss. ; (da baselgia , relativa unitad) 13; (entschattas) 15; (variaziun idiomatica) 15ss. ; (pro e contra en vesta all'integraziun naziunala) 19s. ; (vischinonza linguistica) 20; (vs. talian, oz e damaun) 22; (lungatg naziunal, 1938, problems sutestimai) 23; (denter las duas uiaras, stabilisaziun; par. vol. I, p. 372ss.) 23; (appreziazziuns che semidan) 24; (novas vestas) 25s. ; (ord la vesta da Spescha, P. P.) 32ss. ; (beffas sur dil lungatg e cumpurtament, tenor Spescha, P. P.) 38; (scarsadad, cussegls tenor Spescha, P. P.) 43; (e latin , tenor Spescha, P. P.) 46s. ; (derivonza, tenor Spescha, P. P.) 47; (fundament tier studis e savida, tenor Spescha, P. P.) 50; (luschezia digl agen idiom) 52s. ; (sguard egl avegnir) 88ss. ; (tempra, miracla da cuoz?) 88; 89; (ed economia e turissem en carschen) 89; (finamiras ord vesta dil Cantun) 90s. ; (novas vias) 90; (lumnezian, atgnadads) 132; (tempra purila, locuziuns, ulteriur svilup) 336; (differenziazziun, interdependenza) 348; (attractivita carschenta) 350s. ; (retscherca «lungatgs en contact») 350; (minoritad en crisa, consequenzas) 350; (model per autras minoritads ?) 350
- Romontschs (lungatg unitar ed autras minoritads) 10; (ed eveniments d'ordeifer) 22; (damondas d'existenza, revendica-

- ziuns) 23s. ; (tenuta digl um cumin en-
viers il lungatg, 1956) 150;
(tradiziun e temps niev) 150s.
- Rumantsch Grischun (diversas apprezza-
ziuns) 26; (dosar il diever ed ils pen-
sams) 27; (cf. nota *) 66; (emprems
pass) 93; (en crisa, votum) 96ss. ; (ap-
prezziations positivass) 97s. ; (enzennas
da damonda, resalvas) 97s. ; (vs.
idioms) 98; (basegns e forzas disponi-
blas) 99; (definiziun dall'applicaziun)
100
- Rumein (beneficiat da R. , part. Spescha,
P. P.) 37
- s final buca etimologic → historia lingui-
stica
- S. Giachen da Compostela (pelegrinadi,
canz. pop.) 127s.
- S. Gions (Lucmagn, hospezi) 36
- Sax-Mesauc, G. , de (part. Lumnezia) 289
- schientscha e cunscienza romontscha
(svilup) 77; (carschenta) 89
- Schons (part. trad. pop.) 120; (refugi dalla
canz. pop.) 120; (intschess, denomina-
ziun) 293; (vs. Dicziunari Rumantsch
Grischun) 300; (taimpra digl lungaitg an
noms locals, prenums a nums da fami-
glia) 300; (vesta dalla Muntogna) 301;
(vs. Tumbleastga) 302; (la beala Val Sch. ,
impressiuns) 302; (microcosmus) 303s. ;
(detga a plurilinguitad) 304; (emigra-
ziun) 304; (Lungaitg da la Leia Grischa)
305; (tschàntscha a trad. liter.) 305; (vs.
Decurtins, C.) 306
- schuar (rodel da sch. , prescripziuns,
dretgs) 254s. ; (Trun, 1703) 256; (Trin,
1789) 256
- schumbers e fifas 227
- scola (e scolaziun, rinforzar) 90
- scola claustrala Mustér (externat, impres-
siuns) 347; (valurs humanisticas) 347
- scola romontscha (dapi 1830) 19; (novs
quitas egl avegnir) 26
- scribent (scribents sursilvans, derivonza e
lungatg) 132; (scribents sursilvans ed as-
similaziun da plaids) 147; (e vocabulari)
147; (scomi linguistic interromontsch)
148; (crear e recrear il lungatg) 148; (e
pictur, semegliadetgnas, differenzas) 332
- Scuntrada d'informaziun e studi (1977) 317
- Secund concil vatican (e lungatg matern) 24
- seramen (prestar s. , ritual) 211s.
- sgurdins grischuns (e lungatg) 19; (facturs
persuenter) 204; (cun tgi tener ?) 205s.
- sintaxa romontscha (rediscuvretga sco
object da retscherca) 351
- sittoms 225
- Società Retorumantscha (fundaziun 1863,
finamiras) 21; (contribuziun da Schons)
300ss. ; (vs. Decurtins, C.) 306; (veta so-
ciala) 312; (vs. Academia svizra per las
scienziass humanas, 1969) 315; (e funda-
ziun dalla Ligia Romontscha) 316; (func-
ziun d'intermediatur rom.) 317; (vs.
Crestomazia retoromontscha, vol. da
registers) 317s.
- sogn (e candeila, proverbi) 248
- Sogn Gion stad (vigelgia da, isonzas) 252
- Sogn Murezi (turissem e romontsch) 21
- Sogn Valentin (e burschin, invocaziun si
d'alp) 188
- Sogns (nums da S. s) 246ss. ; (legendaris,
biografias) 246
- Sontgaclau (isonza, Danis-Tavanasa) 346
- Sontga Frena (di da S. Frena , per far
fletga) 191
- Sontg Cristoffel (Ziraun, verset) 302
- Spescha, P. P. (e romontsch) 32ss. ; (as-
censiuns e viadis ellas Alps) 32;
(veta) 34ss. ; (lungatg matern, muntada)
37s. ; (idea dalla «naziun» retoromon-
tscha) 40; (ortografia e fisiologia dils
suns) 40ss. ; (in unic lungatg da scartira)
42ss. ; (exempels da texts rom.) 43ss. ;
(plaids novs) 45 ; (davart regularisaziun
dil lungatg) 45s. ; (romontsch e latin)
46s. ; (derivonza dil romontsch) 47s. ;
(cartografia e nums locals) 48s.
- spiunascha 215
- spiuns travestgi 216
- stab da cumin 227
- Stai si scarvon Gion Paul marvegli! (canz.
pop. , variantas rom. , migraziun, lun-
gatg) 124
- sterpin (per titgira melna da tenscher) 188
- stiarls da Ligiaun (e purment) 167
- strias → striegn
- striegn (invocaziun da s. Margriata) 188;
(s. Valentin) 188; (lenn lausser vs.
striegn) 189; (caglia coller) 189
- Stussavia/Safien 290s.
- Suagnign (noms locals, analisa) 262ss. ;
(vista, foto) 263; (characterisaziun, Loz-
za, A.) 264; (carta cun noms) 267; (sca-
ders) 268; (etim.) 269; (noms stgeirs)
270; (colonisaziun romana e medievala)
271
- Surcasti , Degen , Vella , Murissen → hi-
storia linguistica
- Surmeir → Surmir
- Surmir (definiziun dil dialect-muossavia)
71; (Surses vs. Surselva) 262

- surmiran (sco lungatg da scartira rom.) 52; (tonalitat, vs. sursilvan) 344; (punt viers il ladin) 346
- Sursaissa (fastitgs bilings) 288; (emprems Gualsers) 288
- Surselva (stretgas relaziuns cun Sutselva) 15; (relaziuns cul Surmir) 15; (emprovas da scriver, 1549) 18; (unificaziun idiomatica e dialectala) 71; (denominaziuns) 284; (vs. Schons) 303
- Sursilvan (e vischin ladin) 329
- sursilvan (vs. engiadines, apprezzaziuns anteriuras) 53; (da scartira, differenziaziun en las regiuns) 132
- survetsch militar (part. vegliadetgna) 207
- survetschs jasters (litter. rom. + nota 55) 218; (proverbi, aults e bass) 219
- Sutselva (e Surselva, entschattas litteraras) 19; (intschess, denominaziuns) 291s.
- talian (e fuormas analiticas verbalas: buttar fuori) 83
- terminologia militar (divers facturs) 201ss.; (tiarms litterars militars da significaziun relativa) 202
- Testament digl uestg Tello (765) 14
- text da Nossadunnaun 15
- titgira melna (per tenscher, ord ragischsterpin) 188
- tradiment 237
- Tradiztgùn populara da Schons 307
- Trais cumpagns chi giaivan a la punt s. Jachen (ballada ladina) 126
- Treis Ligias (pussonza e schientscha) 17; (dissoluziun e consequenzas) 18; (ideas dil scларiment) 33; (e tshernas) 210
- tripartiziun linguistica (romontscha) 16
- Trois jeunes tambours (canz. pop., versium rom.) 240
- Trun 11; (inimitgs dalla vischnaunca, tenor Spescha, P. P.) 31; (part. lungatg) 55; (part. «Jägers») 216; (part. schuar; furtinas d'auas) 256; (conc. Casa-crap) 322; (characterisaziun) 344
- tschagrün (far tsch.) 172
- Tschalauers (apprezaziun da Lozza, A.) 346
- Tscheiver romontsch (entschattas) 312; (prospects) 313
- tsherna (recrutaziun) 209; (e vegliadetgna) 210
- tudestg (vs. rom., influenza, cumpurta-ment) 76ss.; (element constitutiv dil rom.) 78; (emprests, gronda variaziun) 79; (novaziuns tecnicas) 79; (accentuaziun, intunaziun) 81; (influenza progressonta en la bilinguitad) 81; (influenza, camps periclitai) 81; (influenza sil rom., conclusiuns) 86
- Tujetsch (part. camutschs, ca. 1800, tenor Spescha, P. P.) 184; (part. vacht) 215; (denominaziun, cunfins) 287
- Tumliasca/Domleschg (tiara dils castials, intschess, denominaziun) 291s.
- turisssem carschent (en centers romontschs) 23
- turschet (sco arma d'ordonnanza?) 222
- uaul da feglia 188
- uestg da Cuera (part dalla catscha da camutschs en l'Engiadin'Aulta, 1313) 182
- uiara ((ed historia civilisatoria + nota 2) 200; (ord vesta historica moderna + nota 3/4) 200; (fontaunas da doc. romontschas) 202; (ed usits) 214; (appels) 229; (bunas e schliatas enzennas) 229; (canzun da dar ardiment, Philomela 1684) 229; (invocaziun dil Segner) 229; (far curascha) 230; (rituals da seludar) 230; (promptadad, targlinonza, stgisas) 230; (spertadad) 230; (tactica, lests) 232; (segns d'alarm) 233; (fuigia, terrada) 233; (fama eterna) 233; (tactica da dar-sentar) 234; (e canzuns popularas) 239
- Um dall'aua (demon; Bivio) 259
- umens litterai (noziun da Spescha, P. P.) 41
- uniforma 221
- urgiamenta 209; 220s.
- utopias (basegns d'u. s el moviment romontsch) 70
- Val Medel (e minieras d'argien) 287
- Val/Val s. Pieder 289
- Valentin (s. Valentin, invocaziun si d'alp) 188
- valladas renanas e lur nums 284ss.
- vallader (sco model, 1886) 55; (e surs., encalchens dall'avischinaziun) 69
- Valrein/Rheinwald (intschess, denominaziun) 294
- Vella e Degen → historia linguistica
- Vella e Murissen → historia linguistica
- verb + preposiziun/adverb 82ss.
- verbs cumponi (semantica varionta) 84
- verset d'affons (part. Barnagn) 276; (part. Crappa da Scoz) 276; (part. Sontg Cristoffel) 302
- via da s. Giachen (etim., legn, reglas dall'aura) 250
- viafier e turisssem 19; (e problematica rom.) 20
- Victorids (beins ella Foppa) 290; (en Tumliasca) 291
- Vignogn, Lumbrein, Vrin → historia linguistica

- villotta (canz. pop. friulana, noziun) 129
- Vinomna/Rankweil (liug medieval da dertgira) 14
- vischnaunca (reserva d'armas + nota 28) 208
- vocabulari (lavurs preliminaras) 71; (vocabulary idiomatics, perspectives) 86; (tudestg-romontsch, finamiras) 146; (scursaniu, funcziun) 146; (reactivaziun) 146; (sursilvans, etappas) 146; (e midadas socioculturalas) 147; (spustada da muntadas) 147; (sursilvan-tudestg, cuorsa da controlla 1956) 151; (vocabulary practices e realitad linguistica) 158; (practices, part. recepciun da cunegl ed autras var.) 158s.
- Vrin (dialect local, emprova) 136; cf. era historia linguistica; (part. surnums, proverbi) 136
- Vuclina (e canz. pop.) 204

Register d'auturs

- Arquint, J. C. 4
 Ascoli, G. I. (rom. , lungatg ton sco dubel) 77
 Badrutt, M. (canz. pop.) 120
 Balletta, A. (veta da garnischun) 322
 Bansi, H. 20; 38
 Barblan, G. (davart trad. pop.) 115
 Bardola, Ch. 110
 Berther, F. 110
 Berther, P. 347
 Berther, V. 347
 Bertogg, H. (lungatg da baselgia) 246
 Bezzola, C. D. (davart la posizium dils
 adjectivs attr.) 84
 Bezzola, R. R. (litter. rom.) 348
 Bifrun, J. 19; (part. latin sco parameter)
 47; (davart il caschar, 1563) 166
 Bonghi, R. 22
 Bonifaci, D. 19
 Brown, G. (vs. Spescha, P. P.) 33
 Brunner, L. 11
 Buchhorn, G. , de (avat da Mustér, 14avel
 secul) 287
 Bühler, G. A. (lungatg da fusiun) 21; 26;
 (part. translaziuns da verbs tudestgs)
 82; (Tscheiver romontsch) 312; (part.
 center scientific rom. ella capitala,
 1876) 317
 Bundi, L. (nums da plontas e caglias) 185
 Caderas, G. F. 22
 Caduff, Ch. (davart Sontg Andriu) 248
 Cahannes, G. 63; (davart preposiziuns)
 81; 246
 Calonder, F. (Tscheiver romontsch, 1893)
 312
 Calvenzano, G. A. 19; (catechissems da
 1611 e 1615 + nota 4) 111
 Camathias, F. 63; 178
 Caminada, Chr. 63; (part. imports lum-
 bards) 159; (davart DRG) 162; (part.
 cult da vegetaziun) 252
 Candinas, Th. (part. Rumantsch Gri-
 schun, 1988) 96; (part. aua) 254
 Cantieni, R. (vs. Lansel, P.) 120
 Caratsch, R. 23
 Caratsch, S. 22
 Carigiet, A. (premi cultural grischun 1974)
 320ss. ; (campion digl art grafic) 322; (e
 romontsch) 323; (art cun in funs popu-
 lar) 323; (viulta cun 37 onns) 323; (re-
 tuorn a sia affonza) 323; (vs. Chönz, S.)
 324; (illustrader d'ovras rom.) 324; (ar-
 tist nunengaschau ?) 325; (ambassadur
 dil turissem) 325; (fresco grischun) 325
 Carigiet, B. (part. il lungatg da Trun e
 Mustér) 55; (influenza da Pallioppi, Z.)
 55; (petiziun tier il Cussegl d'educaziun,
 1845) 55; (concepziun dil voc.) 146; (in-
 trod. da neologissems) 147; (part. cu-
 gneuls, neol.) 159
 Carigiet, G. G. 321
 Carisch, O. (davart la relaziun ladin/sur-
 silvan) 54; (part. canin) 159
 Carnot, M. 63; (davart la Crestomazia)
 106; (davart capricorn) 178
 Cathomen, L. (avat da Mustér) 37
 Caviezel, H. (trad. orala da Schons) 307
 Champel, D. 19; (davart canz. pop.) 121;
 122; (notaziun da canz. pop.) 122;
 (reglas pop. ritmisadas) 122; (encunter
 pelegrinadi da Compostela) 127; (part.
 cunigl) 160; (catscha da capricorns) 180;
 (davart camutschs) 182; (davart canz.
 d'uiara + nota 10) 203; 239
 Chateaubriand, F. R. , de (davart la no-
 ziun da stil) 323
 Chönz, S. (vs. Carigiet, A.) 324
 Collenberg, B. 131
 Collenberg, Ch. (part. trad. pop. + nota 1)
 108; (part. canz. pop. + nota 7)
 117; (nota13) 121; (nota 42) 129
 Condrau, G. G. 110
 Conrad, C. (fundaziun da la Leia
 Rumàntscha) 307
 Conradi, M. 20; 305
 Coxe, W. (derivonza dils Engiadines) 53
 Croce, B. 116
 Curti, N. 347
 Darms, F. (part. aua) 257
 Decurtins, A. (s-chizza autobiografica)
 344ss. ; (romanistica a Turitg) 347; (fa-
 schas da retscherca) 348; (retscherca ed
 instrucziun) 349; (vocabulary pratics,
 normaziun, avischinaziun) 350
 Decurtins, C. 21; 49; 62; (credo litterar-cul-
 tural) 63; (critica encunter el) 63; (cumbat
 culturian en Svizra) 63; (idea naziunala)
 63; (davart la Crestomazia) 106; (forma-
 ziun per la Crestomazia) 107s. ; (davart la
 canzun populara, 1875) 107; (praulas ro-
 montschas) 108; (merets sco folclorist sut-
 estimai) 109; (vs. Flugi, A. , de) 118; (vs.
 Lansel, P.) 118 ; (portret) 119; (part.
 temps modern e trad. pop.) 120 ; (ban-
 dieras veglias) 211; (trad. pop. da Schons,
 1913) 306; (vs. Società Retorumantscha)
 317; 344; (e Romania) 348

- Decurtins, F. (caplon dalla Guardia svizra a Ruma) 58; (vs. Mezzofanti, G.) 58s.
- Del Vecchio, G. 22
- Deplazes, G. 157; (contrib. al DRG) 158; (part. aua) 254
- Derungs, A. (lungatg dalla Lumnezia, manuscret) 135ss.
- Doerfer, G. (vs. Brunner, L.) 11
- Dolf, T. (canz. pop.) 114; (portret) 119; 120; (canzuns da Schons) 306; 307
- Durgiai, G. M. (lungatg dalla Cadi, model pils idioms rom.) 55; (project d'in voc.) 55
- Ebel, J. G. (+ nota 18) 40s.
- Egloff, P. (registers Crest.)105; (part. trad. pop., nota 1)108
- Erni, H. 284
- Faller, Ch. (canz. pop.) 114
- Federspiel, J. 256
- Flugi, A. (vs. Lansel, P.) 107; (vs. Decurtins, C.) 107; (vs. Uhland, L.) 117; (canz. pop.) 117; (portret) 119
- Fontana, G. (canz. pop.) 114
- Gabriel, L. (part. steinbuc)178
- Gabriel, St. 19; 40; (1619 fugitiv en Schons) 306
- Gallicius, Ph. 19; (davart il tierm «ladin») 52
- Gangale, G. (scartira programatica, experimaint ad apreziaziùn) 307
- Gartmann, L. (part. student rom. e latin) 337s.
- Gauchat, L. (e DRG) 314
- Gaudenz, J. U. (part. dovrar/pudair) 80; (fuormas analiticas verbalas) 83; (davart la posiziun digl adj.) 85
- Gesner, C. (davart capricorns) 182
- Gessner, J. (viadis botanics sur la Gemmi) 33
- Gieri la Tscheppa (e Loringett, St.) 303; (e Decurtins, C.) 306
- Giger, F. 4; 153
- Görres, J. (vs. Spescha, P. P.) 33
- Gramsci, A. (litter. e trad. pop.) 116
- Grand, F. 110
- Grisch, A. 265
- Gueffier, St. (ambassadur franzos, davart Grischuns ed uiara) 207
- Haller, A. , von (viadis botanics sur la Gemmi) 32
- Halter, T. (emprests ladins) 148; (part. aua) 254; (part. Lumnezians) 288; (premi cultural grischun 1985) 328ss. ; (giuventetgna, empremas experientschas) 329; (entschattas litteraras el stil tradiziunal) 330; (regurdientschas sco impuls litterars) 330; (raquens cuorts) 330; (tempra dil lungatg) 331; (agl ur dil misteri) 331; (natira, pasturs, catschadurs, aventuriers) 331s. ; (vs. Carigiet, A.) 332; (il scolast grischun) 333; (litter. per giuvenils) 333; (tematica dil retuorn) 333; (carstgauns ellas muntognas) 334
- Hendry, L. (part. aua) 254; 338
- Hophan, B. 347
- Huber, K. 21; (+ nota 17) 276
- Hubschmied, J. U. (nums da flums ed uals) 258; (e nums locals) 348
- Humboldt, W. , von 19
- Huonder, G. 62; 63; (part. num Medel) 287
- Huonder, G. A. 21
- In der Gand, H. 120
- Jaberg, K. 22
- Jeitziner, K. (posiziun digl adj.) 85
- Jud, G. (vs. linguists talians) 21; (lungatg da baselgia) 246; (predilecziun pils Romontschs) 348
- Kasthofer, K. (vs. Spescha, P. P.) 32
- Künzle, J. (flurems e zerclems) 191s.
- Lansel, P. (vs. linguists talians) 21; (davart tempra romontscha) 77; (canz. pop.) 114; 118; (campagna irredentistica) 118; (portret) 119
- Latour, C. T. , de 322
- Lehmann, H. L. (davart ils dus idioms romontschs principals) 53s. ; (part. num Tumliasca) 292; (davart il basegns d'in voc. rom.) 310
- Lemm, S. (Raeteis) 203
- Lium, L. (part. canz. pop.) 120
- Lombriser-Stöcklin, Julie 110
- Loringett, St. (Gieri la Tscheppa) 303; (lavur en Schons per Decurtins, C.) 305; (sprànza a creta rum.) 307s. ; (secretari tiel DRG) 313
- Lozza, P. A. (vs. tudestg) 86; (characteris poetica da Surmeir) 264; (davart «Tschalauers») 346; (priedis sursilvans) 346
- Lunn, A. (davart Spescha, P. P. (nota 3) 33
- Maissen, A. 120
- Maissen, F. (nota 32) 48; 347
- Mani, C. 300; (genuinitad digl lungaitg da Schons) 302
- Mani, G. 307
- Mani, Sch. 307
- Mathieu, J. (registers Crest.) 105
- Mathis, G. 22
- Mezzofanti, G. (cardinal , biogr.) 56; (ed il surmiran) 56; (portret) 57; (ses informatur romontschs,1839) 58

- Michael, J. 305
 Mohr, A. (canz. da s. Margriata, fragments ladins) 124; (Gion Paul da Flem, fragments ladins) 124
 Mohr, C. (part. Etuats/Tuatschins) 287
 Mohr, Th. 20
 Molitor, L. 305
 Montalta, E. 132ss. ; (vs. Halter, T.) 333
 Montesquieu (e la Republica bernesa + nota 6) 34
 Müller, I. (vs. Spescha, P. P.) 32; (+ nota 8) 37 ; (part. Medel) 287; (part. Sursaisa) 288; 347
 Muoth, G. C. 21; (davart tempr romontscha) 77; (e litter. veglia) 150; (davart far caschiel) 167; (part. num Schwainingen + nota 8) 269; (davart num Müntenen) 285; (davart num Tujetsch) 287; (part. num Lumnezia) 289; (1888, referat davart «Idioticon romonsch») 311; (vs. Planta, R. , de) 311; (e Tscheiver romontsch) 312
 Nauli, A. 19
 Nay, G. M. 21; (inform. DRG) 150; 344
 Nay, S. M. 63; (vs. Halter, T.) 330
 Nicca, G. (voc. manuscret, 1764) 305
 Padrutt, Ch. (part. uiara grischuna) 200
 Pasolini, P. P. (litter. e trad. pop.) 116
 Peer, A. 80; (emprests sursilvans) 148
 Peterelli, R. (vs. Decurtins, C.) 110
 Pieri, Laura (davart mercenaris grischuns) 219
 Pius Antoninus (imperatur roman 138-161 s. Cr. e caschiel alpin) 167
 Planta, J. 19
 Planta, R. , de 20; 21; 246; (part. num Medel) 287 ; (part. Stussavia) 290; (part. num Tumliasca) 292; (e DRG) 314
 Plattner, H. (davart clavigliadas) 183
 Plaz, B. 265; (part. nom Chirgela) 276
 Plinius il Vegl (davart caschiel alpin) 165; (davart capricorns) 180
 Poult, J. (part. canz. pop.) 124
 Pult, Ch. 22
 Ragaz, G. (davart l'emigraziun da Schons) 304
 Ramuz, Ch. F. (vs. Carigiet, A.) 320
 Rauch, M. (davart macun per capricorn) 182; (vs. Halter, T.) 329
 Rausch, Fr. (davart il puter) 54
 Rhabanus Maurus (arzuestg da Magonza) 14
 Rieti, G. (part. canin) 159
 Romanin, Th. 36
 Romedi, P. 110
 Rousseau, J. J. 116
 Salo, Z. (legendari) 246; (davart usits da s. Gion stad) 252
 Salvioni, C. 22
 Schaufelberger, W. (part. uiara svizra + nota 3) 200
 Schmid, H. (part. Rumantsch Grischun) 26; 96
 Schorta, A. 20; 246; (part. DRG) 311; 348
 Segantini, G. (davart Suagnign) 278
 Sererhard, N. (empremas ascensiuns da cuolms) 32; (davart buralers e catscha da camutschs) 183; (part. Lumnezians) 288; (davart Rein da Stussavia) 290
 Simonett, Ch. (part. nums Lapidaria e Sassam) 293; (character digls da Schons) 302
 Solèr, C. 131
 Sozzi, C. (avat da Mustér) 36
 Spescha, A. 4; (part. pronunzia) 81; (grammatica sursilv.) 85s.
 Spescha, P. P. 20; 26; (ed il romontsch) 31; (bibliografia.) 32ss. ; (manuscrets a Mustér e Cuera) 32; (ascensiuns e viadis el las Alps) 32 ; (sia veta) 34ss. ; (devisa generala) 34; (finamiras, ideas socialas ed autras) 34; (relaziun cun la claustra) 36; (sforzs pil romontsch) 37ss. ; (beneficiat da Rumein) 37; (simpatias pils Franzos) 37; (vs. avat Cathomen, L.) 37; (studi dil lungatg) 38; (vs. Ebel, J. G.) 40; (scriver sco ins plaida) 40; (sistem fonetic) 41; (davart il svilup dils suns) 42; (davart ils dialects grecs) 43; (lungatg popular, agricultura, exempels) 44; (lungatg popular, part. Bogn da Val Tenigia) 45; (scaffiziun da plaid) 45; (regularisaziun dil lungatg, principis) 46; (romontsch e latin) 46s. ; (davart extensiun dil romontsch antruras) 47; (enconuschientscha dall'etimologia) 47; (nums locals tiroles) 47; (vs. Conradi, M.) 48; (cartografia e nums locals) 48s. ; (scuntrada cun Gardenes el Tirol) 48; (davart catscha da camutschs) 184; 305; (davart Trun e siu lungatg) 344
 Spoerri, T. (interpretaziun textuala) 348
 Sprecher, F. , von Bernegg (davart capricorns) 181
 Steier, A. (surmiran e lungatg da scartira) 52; (davart Mezzofanti, G.) 59; (e Crestomazia) 110; (noms da Suagnign/Riom) 265
 Steiger, A. 348
 Steiner, M. (melodia dalla canzun da s. Jachen) 126
 Steub, L. 287

- Stoffel, J. R. (davart Avras) 295
 Strabo (historiograf roman, part. Etuats) 287
 Tacitus (davart lac concretum 'latg tscharrniu') 166
 Theobald, G. (vs. Spescha, P. P.) 49
 Thöni, G. P. 277
 Toepffer, R. 324
 Travers, G. 17; 39; 204
 Tuor, A. (part. Lumnezia) 134; (vs. Derungs, A.) 135; (vs. Huonder, G. part. narrativ) 138
 Tuor, P. (davart la Romania, 1921) 62; 64; 348
 Uffer, L. 26
 Ulrich, J. (vs. Decurtins, C.) 108
 Vegezzi-Ruscalla, G. 22; (ed ils Romontschs) 59s.
 Vico, G. (principis d'ina nova scienza) 115s.
- Vieli, R. (part. Romania) 63; (part. individualissem romontsch, 1941) 64; (davart las preposiziuns) 82; (integraziun dialectala el voc.) 148; (vs. Halter, T.) 330; (part. Romania) 348
 Vital, A. (collaboratur da Decurtins, C.) 107; (e DRG, 1903) 314
 Voltaire (adherent d'ina scripziun simpla) 40
 Vonbun, J. (vs. Decurtins, C. ?) 107
 Wailly, N. - F. , de 41
 Wehrli, W. 120
 Wendenzen, A. (davart «Calendari dils Sogns») 249
 Wenzin, M. (supremazia dil lungatg da Trun e Mustér) 55
 Wietzel, G. (cronica, 1635) 206
 Winzap, I. (posiziun digl adj. , corpus d'exempels) 85
 Wyttenbach, J. S. 33

Register da plaids ed etimons

- ABIES, -EUEU 187
 abscheid 238
 achampar 213
 achürdt 238
 aelar (dir Els) 45
 agniv (Pinus Mugo) 275
 aguaet 231
 agurbir 234
 Aidgnoss 208
 alabarda 222
 alargêr 237
 alarma 214
 allerta 214
 allimbart (+ nota 70) 222
 *ALPICARE 154
 altalaria 227
 aludschêr (ludschêr) 213
 alv (part. far tschagrun) 174; cf. latgé
 alvar (la bindera) 210; alvêr (recrutar) 216
 amen, in a. 339
 Andrea (il barba A. , la Sontg' A.) 248
 anemona alpina 192
 anêr (gr.) 247
 ansauna 193
 antevgia 151
 antifna 337
 APOSTEMA 153; cf. pustemia
 araspa 208
 arastêr (per terra) 233
 archiabüsch 208
 archiabüседа (lascher oura a. s) 233
 arclina 191
 arder 236; 237
 AREA 266
 arg 223; cf. artg
 arma da utschalin (+ nota 37) 209
 armaeda 212
 armas (abandunêr las a. s) 233
 armer (s'armer) 214
 arnica 191
 arpagauns 138; 154
 arsentar 236
 artg 223; cf. arg
 artgavar 138
 articlêr (la pêsch) 238
 artillaria 226s.
 artional (arsenal) 220
 arvegl, coll. arveglia 193
 asperghes 338
 assedi 236
 assediar 236
 assudar 218
 asta (lunga) 223
 astgar (verb auxiliar modal) 80
 aua da ... (= ual) 258
 aultsacerdot 80
 avantguardgia 212
 avanzadüra 212
 bachietta 208
 bacun (metter in b. s) 225
 badugn 188
 bagascha 237
 bagiangia 275
 baguos 194; (b. selvadi) 151; (b. tschuor)
 195
 baguosets, ils 196
 baila 138
 balaister 223
 balegrun 236; cf. blägerig
 balein 151
 balentg 151
 balester 223
 balfrid 203
 ballaria 151
 ballas d' foe 233
 ban 188
 bandêra (dad Halla) 203; (b. splagiada)
 210; (b. gronda da Coira) 211; cf. ban-
 diera, bandyra, bindera
 bandiera 210; (b. della Cadi) 210
 bandierel 210
 bandiral 213
 bandun 170
 bandyras d'sudeda 211
 baner 210
 bannerherr 210
 bannerrmeister 210
 Barabbas (schar liber B.) 338
 barger 194
 barnagl 171
 barschar (las punts) 235
 barschun 197
 barseida (fittar la b.) 249
 barun (frais-ch b.) 232; (giagliard b.) 233
 barunia 200; (far b. s) 233
 bastiun 227; 234
 battaglia 230; (orden da b.) 232
 batzun 224
 bau giavel 152
 baus s. Gion (plonta) 196
 belladonna 197
 biemaun (ir a cattar b.) 346
 bindera (alvar la b.) 210
 binera 170; 172
 blägerig (ilg b.) 236
 blagriar 236; cf. blugriar

blaha da caschiel 169; 172
 bleis 12
 bliuscha 193
 Bludere, Blodere (tud. sv.) 151
 bludra 151; 195
 blugriar 236; cf. blagriar
 boatas (da chianuns) 225; cf. botts
 bojer (b. da Coira) 237
 bolcrot (sin b.) 81
 bolettas 225
 bor (dir si il b.) 81
 bosk (vs. Wald) 79
 bot (Bote) 216
 botts (culps, siets) 204; cf. boata
 bradscher (+ nota 31) 208
 brajaeda 234
 brandschatz 236
 bransin (flur) 194
 bransina da neiv (soldanella) 197
 bravüra 230
 bruffa 174
 brüschar (l'Engiadina) 237
 brutg 194
 buca/betg 346
 büchenschmied 207
 buis 209; (b. ragadas) 224
 buloma 151; 191
 bumbarda 227
 burschigna 275
 burschin (invocaziun tier s. Valentin) 188
 buserar 138
 busk (vs. Wald) 79
 butatsch 228
 butatscher 216
 butin (far b.) 236
 butinar 236
 buttar fuori (tal.) 83
 caglia (uaul da feglia) 188
 caglia frontscha 193
 caglia-geneiver 188
 cagliamorta 189
 caglias da tissi (loniceras) 189
 cagliastretg 189
 cagniel (pl. cagneuls) 159
 calamandrins 197
 camella 193
 camp 213
 campagna 230
 CAMURUS 184
 camutsch 12; (etim.) 184
 canign, canin 159
 caninchel 159
 canistriala 151s.
 canna 196
 canorta 152
 canun 227; cf. chianun
 capitani 212; capitauni generael 213
 capitular 238
 cappellina 203; cf. chiaplina
 capricorn (etim. e svilup) 181
 cardun 192; 197
 caretsch, cariet (Riedgras) 196
 carflur, il 193
 cariet → caretsch
 carotta 194
 carschun 195; (c. da cuolm) 192
 carsiala 191
 cartetscha 227
 cartuscha 225
 casacca 220
 casca 203
 caschar 166ss.; 168ss.; (c. ora) 168
 caschiel 172
 CASEOLU 166
 caseus alpinus 167
 catischar 152
 catschadur 221
 caultschas-quac 197
 cavallaria 226
 cavalleta (+ nota 77) 224
 cavazzola 194
 cavriu 187
 cazzola (fretg dalla flur piertg) 190
 chamischöla 203
 champ (ordinar 'l ch.) 232; cf. chiamp
 champeista 231
 chanun (sbarrar ch. s) 227; cf. canun
 chatscher maun 232
 chavalgiaer 216; 226
 chiamp 213; chiamp d'sudada 212; cf. champ
 chianun 227; cf. canun, chanun
 chiapitani 213; cf. capitani
 chiaplina 220; cf. cappellina
 chiappas cotschnas 221
 chiatalauns (+ nota 60) 220
 chiatschaduors 216; cf. catschadur
 chiavalaria 226; cf. cavallaria
 chiavalêr 217; 226
 chiavalgiaint 226; chiavalgiaunt 226
 chinchel 159; chinghel, chingli 158
 chors (d'armada) 207; cf. corps
 CICONIA 166
 cicoria 190; cicoria blaua 194
 cigogna 166
 clamignun (dutg da schuar lateral) 256
 clav s. Pieder 196
 clavetta 193
 clavigliadas 183
 climbain (friul.) 81
 cloder (betg c. îgl) 266
 Clugen (quels da C.) 300
 clutrir 232

coffin (defender lur c. s) 230
 cogna (ir cun la c.) 170
 coller (caglia c. , vertit dil lenn, cardien-
 tschas) 189
 collonna d'infamia 237
 colonel 212
 colrava 195
 compagnia 207
 condüt (salf c.) 238
 congüstêr 232
 consinna (dar las c. s) 215
 cornet 226
 corns de caura 233
 coronel 213
 corps 207; cf. chors
 crap 12
 crestatgiet 192
 cron 12
 crusch (+ nota 71) 223
 cua-gat 196
 cuagl (d'ansiel u da vadi) 172;
 (da « vischigias ») 172; (dar c.) 172
 cucarda 220
 cucumera 194
 cuirass (+ nota 9) 203
 cuirrassier 216
 cuissarda 203
 cula 209; 225
 culeischen 12; 189
 culem (Bärlapp) 191
 cumandant 212
 cumpagniums (alvêr c. s) 216
 cunegl 158; (vs. spilger) 161
 CUNICULUS 160; (significaziun) 161
 cunigl 158s.
 cunil 159; cunili 159
 cuppa paliu 197
 cuppa-pieun 197
 cups, ils 197
 curaschina (+ nota 9) 203
 curdar (c. si) 83
 curetg 195
 curnal (diever per stueras) 189; 194
 curnichel 194
 currier 216
 curtgin 346
 curunel 213
 cusailg (generael c.) 211
 cutscha 138
 daja 224
 DAMNUM 152
 Daniev 346
 dannus 152
 dar (impers. ei dat, i dà) 80; (d. ensemen)
 84; (d. tier) 84
 dargun 258
 dartguir 171
 daruotta 233
 darvena 12; 190
 daschamai(s) 152; 188
 DE + EX + *ALPICARE 153
 denterpunshiun 43
 desertar 237
 deya 208; cf. daja
 dominum (per d. clavella) 338;
 (per d. nostrum) 338
 DRACONE 258
 dragoner 226
 dragun 226
 draus, coll. draussa 192
 drun 258
 DUCTUS 258
 duir, part. perf. dutg 258
 duss 152
 dutg 258
 dutga (part. Dutjen) 258
 duvrar (verb auxiliar modal, exempels) 80
 dux 213
 ë (mhd.) 80
 egls blaus (plonta) 197
 encugliar, s'e. 172
 esser (differenza « era »/ « fova », tenor
 Spescha, P. P.) 47; (esser tschentau(s)
 en) 84; cf. fosser, fover
 eufobia 197
 EXAMEN (schaum, schaumna) 293
 exercit 211
 exerzieren 207
 exordi 338
 EXPINGERE 154
 EXTRADICATA 275
 EX + SPIRARE 154
 FACTORIUS 165
 fadif 231; (chiamp f. + nota 12) 203
 falcun (+ nota 85) 227
 falcunet 227
 fama 216
 famaglia (Besatzung) 217
 fandra, la 195
 fant (+ nota 5) 217
 fantaria 217
 fantin 217
 far (« f. cun » vs. separticipar) 82;
 (f. ensemen) 84
 farvun 258
 fatguir 165; 172
 fau , coll. faua 188; 193
 faultsch 222
 fav, coll. fava 193
 favapiertg 191
 féffa 170; (flur-féffa) 170
 fegliadella 190

feglia leller 190
 feglia magnucca 190
 feglia-manzognas 197
 feldscherer 207
 feldstük 227
 felisch 193
 felonia 237
 fenadurs (part. transport da fein) 138
 fendli 210
 fendri 210; fendrich 213
 fers 152
 fersira 152
 FERVERE 152
 fiat (sil f.) 339
 fierer (f. avon) 83; (f. si puorla) 83
 fiffa 227
 fiffer 227
 figletna 275
 fignecla 195
 fignicler 189
 fignoc 193; cf. finotg
 finedicentes (sine f.) 338
 finotg, fignoc 193
 fis 152
 fisarola 152
 flectamus (far f.) 338
 flem (ual) 258
 fletga 191; (f. ordinaria) 191
 flöta 227; (flöta e buttatsch; cun f. e b.) 227
 flugi 222
 FLUMEN 258
 flur bogn 196
 flur-cadeina 190
 flur camutsch 193
 flur cuolm 195
 flur-glatscha 194
 flur madregna 197
 flur madrun 196
 flur maljarva 197
 flur-mars 195
 flur mir 195
 flur piertg 190
 flur pieun 193
 flur rudiala 196
 flur segal 195
 flur Sontgilcrest 195
 flur spelada, 193
 flur striauna 192
 flur tschagrun 192
 flur tschetscha 152
 flur tschugalata 195
 flur s. Gieri 195
 flur s. Gion 191; 195
 flur da graun 195
 flur da mintga meins 194
 flur da neiv 197
 flur da puoz 197
 flur da Rein 195
 flur dil tun 194
 flur d'ual 193
 flur-féffa 169
 flutschetsch(a) 152
 foart 234
 fontauna (derivaziuns en numms locals) 258
 fortezza 234
 fortificher 231; 235
 foruot 212
 fosser (infin. futur, tenor Spescha, P. P.)
 44
 fover (infin. perfect, tenor Spescha, P. P.)
 44
 frack (d'ordonnanza) 221
 fracla (f. d'puolvra + nota 32) 208
 FRAGONE 258
 fraisch (+ nota 51) 217
 fraissen 188
 frashun (+ nota 32) 208
 frata (+ nota 95) 235
 frida 225
 frinarsa da Nossadunna 197
 fritza 224
 friungk 202; (+ nota 96) 235
 frizzar 226
 froda (gall.) 259
 frosla 188
 frosler 188
 frust gries (de len) 227; frusts grons 227;
 frusts gross 227
 funda 224
 fuortga 222
 furchietta 208
 furnieu (mel f.) 235
 furtgettas 197
 gaglinut 197
 galaxia (gr.) 250
 GAM- 184
 gamiza (ahd.) 184
 gamuza (spagn.) 184
 garda (Schilf) 196
 garnischun 215
 garveia (Bäentraube) 192
 gat 66
 gauns 208
 gelgia (g. cotschna) 193; 195
 generael 213
 gens (frz.), 79
 GENS, -NTE (vs. glieud) 79
 gente (it.) 79
 gente (spagn.) 79
 ghigioul 266
 gi (vs. di) 346
 giaccun 152

Gialia (cumandêr in G.) 237
 giat 66
 giep 188
 gioc, coll. giocca 153
 giostra 231
 gir (vs. dir) 346
 girra (pigliêr g.) 231
 gisel 238
 giucs, ils 153
 giuvenessendi 80
 giuvnal 80
 glaina 195
 gledi 224
 glids 203
 glietta (fierer gl.) 173
 glied 79
 gliunc (surmiran, per lung) 278
 gnabatsch (interj.) 135
 grava 12
 gravata 210; 220
 gravirola 197
 grefla dil giavel 196
 grenadier 217; 221
 grep 12
 Grischunia 231; 232
 groas (da l'armada) 212
 groma (far g. ; dar si g.) 169
 grusaida 12
 guaffen (masdêr l's g. s) 230
 GUALDUS, -UM 79
 guardia (tschentar g.) 215
 guaret (+ nota 63) 221; 230
 guargimainta 208; 209; 230
 guarnischun 215
 guerrier 217
 guers 224
 guret (+ nota 9) 203
 gurgimainta (+ nota 30) 208; cf. guargimainta
 gustegnas 274
 haesta 223
 halambart, hallebart 222
 hardimaint 231
 haregiar 79
 harnisch 221
 harschier (+ nota 52) 217
 hassegjar 79
 helm 203
 herold 216
 hirundella 79
 HONORATUM 273
 ier (Sturm, Kampf) 231
 inarmî 214
 incrasêr 232
 inguarniau 214
 insister 79
 înt (friul.) 79
 ir (i. encunter alla fin) 83; (i. entuorn cul patratg) 83; (i. ensemen) 84; (i. tier) 84
 isart (spagn.) 184
 ischi 188; coll. ischala 192
 issiens 191
 iva 191; iva dumiastia 196
 izun piertg 195
 Jägers 216
 jarva cuagl 195
 jarva pardaunca 153
 jarva rugada (ruaneida) 191
 jarva tschuora 195
 jarva da rucs 196
 jarva s. Gion 194
 jarva s. Margriata 191
 jasters (obligaziun al survetsch militar) 208
 jat 66
 jeger 214; cf. Jägers
 jent (dolom.) 79
 *JOKK 153
 jüvlöz 230
 KAM- 184
 KAT- (onomat.) 152
 Keisers 220
 ladin 11
 laeger (star a l. , metter l.) 213
 lai 80
 laitra 79
 landsturm 212
 languit 79
 lanschins 153
 lanstuorn 213
 lantagen 189
 lantschetta 193
 largau 187
 larisch 187
 larma 214
 larmas da Nossadunna 198
 lasimponer (friul.) 81
 latg-musteila 197
 latgé (cf. alv) 174
 latitschun 192
 launtscha 223
 laussa (character, fuorma dil cries) 189
 lausser (diever dil lenn, vertit) 189
 lavartgic 152, 190
 lavazza 191
 LEGE (vs. tud. è) 80
 leiffer 216; cf. leufer
 lem (far l.) 153
 lenscha 153
 lenscher 153
 lenschera 153
 lentelgia 195
 lest 233

lestga 153
 lètg 80
 leufer 227; cf. leiffer
 lingiar, as l. 232
 linzöl (rasar ün l. alb) 233
 lisca 153
 Lisch (walsertd.) 153
 litania (vegnir adina culla medema l.) 338
 litinent 212
 liut (mhd.) 79
 logl 195; 196
 lonicera 189; cf. caglias da tissi
 lucerna 191
 ludschêr 213
 ludschiamaint 213
 lütinent 213
 macun 182
 mader 287
 madir, coll. madira (borras) 275
 magnacla (digls vadels) 266
 magnuc (qualitad) 173; (far ensemen il
 m.) 173 ; (schar envernar il m.) 173
 magnucca 190; cf. feglia magnucca
 maneera (da trar) 223
 mangaun 194
 margrita 195
 marmenir (semarmenir ora) 155
 marschal 212s.
 massa (compagnia) 208
 Mateias da Ladir (far il M. d. L.) 247
 mattuns (Burschen, Soldaten) 230
 maun (metter m.) 230; 232; 236
 maz d'guordas (+ nota 35) 208
 mazochia (+ nota 36) 208
 mazza 203
 mazzacoula (gi da m. , Suagnign) 276
 mazzacun 223
 mazzüch 223
 meidia 287
 menar (m. si) 83
 MENSA 153
 menta 191; 195
 mess 216
 META 287
 METTÀLLUM 287
 MÈTTALUM (gr. -lat.) 287
 metter (m. avon) 82; (m. tier) 84; (m.
 maun) 230, 232, 236
 milisa 212
 minas 197
 miout 79
 mira (ster sün la m.) 231
 mirar (m. tier) 84
 misaroclas-paliu 197
 miseron 195
 mistrer 172
 mitgegia 195; (m. alpina) 193
 miult 79
 moler 79
 MOLITU 79
 mordagk 223
 Mort s. Giachen (veser ora sco la M. s.
 G.) 250
 mostriar (mustern) 209; cf. mustriar
 mouden 208
 mouver, as. m. 230
 müda (Ablösung) 209
 mugnier, 3. mogna 266
 muia/tuia (vs. Trun: meia, teia) 346
 muleina 195
 mumma da graun 195
 munitiun (+ nota 82) 225
 muniziun (semant.) 225
 muot (Mutter) 191
 mura 195
 murdaik (+ nota 72) 223
 murer 195
 muriun (+ nota 34) 208
 muschavachias (Kuhschweizer) 230
 muschet 224
 muschetteria 232
 mus-chettier 221
 muschettun 224
 muschiateda 233
 muschiatun (+ nota 33) 208
 muschin 195
 musquetier 217; cf. mus-chettier
 mussauscartira 80
 mustriar 218; cf. mostriar
 mütschantar 230; 233
 mütschar (far m.) 232
 na - betg (negaziun dubla) 346
 NANT (gall. , maunca egl intsches rom.)
 259
 narcissa 196
 Neapolitauns 220
 netsch 191
 nitschun 191
 nobis (dar n.) 338
 nouva 216
 novella 216
 obrist 212
 odiar 79
 official 213
 officierer 212
 ogn, coll. ogna 193
 orden (o. da bataglia) 232
 ordinanza (la grand' o.) 232
 ordinar 232
 oremus 338
 *OUKSO (gall.) 304
 paick (p. et concordia) 225

pais-cha 173
 palisada 235
 palmer 187
 pals 223
 pals de soingn Fidel (+ nota 73) 223
 panaglia 12; (p. liunga) 169; (p. stuorna)
 169
 panzer 221
 papaver 195
 parisetta 193
 parlamentar 238
 parmogler 275
 parmoglia 275
 parmuglia 189
 parmuglier 185
 parvengla 192
 parzurger (cun lieud) 235
 pasch (articlêr la pêsch) 238
 passar (p. si) 83
 passera 138
 patlauna (Huflattich) 194; patlauna (Pest-
 wurz) 196
 patroglia 215
 patrona 210
 paun cucu 190
 peduns 217; 226
 pégn 187
 pégn d'untgida 187
 peilalv 191
 peipas da toback 304
 peipulein 191; 194
 peiverella 196
 pelusetta 194; 195
 penn 12; 171
 peratatsch 153
 perschunia 237
 pervesa 191
 pesch 238
 peterschin 196
 pezas grossas 227; pezas d'champogna 227
 pica 223
 picca 227
 piccadurs 221
 pichanier (+ nota 53) 217
 picher 227; cf. leufer
 pilliet 223
 piquet 215
 pistola 224
 plantagen 190; plantagen alpin 192
 plom 209
 plumatsch Niessegner 192
 pluschein (cuors lateral dil Rein) 257s.
 POPULUS (vs. glied) 79
 por 195
 portisana (+ nota 74) 223
 posta (visitar las p. s) 215
 potentilla 193
 praisa 236
 praschun (far p.) 237
 praschunêr (salvêr p.) 237
 preda (far p.) 236
 PREHENDERE 273
 PREHENSURA 153
 PREHENSURA 273
 preisa (ina p. fein) 153
 prender (ensemén) 84;
 (p. tier) 84
 pro (uniu cun verbs) 84
 puder (vs. astgar) 80;
 (p. tier) 84
 pugneilg 224
 pulvra 209; cf. puolvra
 puma caura 189
 punchial 224
 pundar (il magnuc) 173
 punschun 193
 punt (ün p.) 235; (las p. s) 235
 puolvra (puuolura) 209; 225; (mancanza
 da p.) 230
 puschanada 193
 pustemia 153
 puuolura → puolvra
 quarter 213
 quescher (vs. tascheir) 346
 RABIOSUS 258
 ragau 187; cf. regada
 ragisch-buc 193;
 ragisch-camutsch (*Doronicum grandi-
 florum*) 183; ragisch rena 195; ragisch
 d'ansauna 191; 194
 rampuniala 196
 ramüoers (+ nota 97) 235
 ramür 235
 ranunchel 194; (r. primavaun) 196
 raps (fretgs dalla darvena) 190
 raschunar (quintar) 138
 raspacots 196
 rassa-siarp 191
 ravani, pl. ravanials 196
 rebeco (spagn.) 184
 rebisch 151
 regada/riada 275
 rein (reo, gr. : cular) 257
 rein (appellativ) 257
 reist (da l'armada) 212
 reiter 223
 reiteria 226
 rempar 234
 reseda 196
 restabov 194
 restag (Rasttag) 215
 resti (d'uiara + nota 64) 221

retiraeda 234
 retrar, as r. 234
 ricla (ir tocca r.) 153
 riebla 194
 rimigia 189
 rischa 173
 rischit 79
 riuva 191
 romontsch/rumantsch 11
 romontschar (plidar r. , tenor Spescha, P. P.) 43
 rosa d'aur 197
 rosmarin 196
 rottüra (far r.) 232
 ruaneida 191; (r. alpina) 197; (r. ordinaria) 193
 rucs 191
 rusa 152
 ruschen (falla d'aua) 256
 ruser selvadi 188
 ruta 196
 ruver 188; (coll. ruvra) 193
 sabel 220
 sacfiffa 228
 sacfiffer (+ nota 88) 228
 safrauna 196
 sagiatam 235; (s. da rouda + nota 78) 225; cf. sajettam
 sagiattar 209; 233
 sagiètta 224
 sajettam da guerra 226; cf. sagiatam
 salesch 275
 salisch 188
 salvar (lenna/lagna giu d'en fastatg) 275
 salvgia 191
 santinella 215
SAXUM 293
 sbarrar 233
 sbombardêr 236
 sblundergiar 237
 sbundriar 237
 scabiosa 195
 scalfins da Nossadunna 193
 scanip 224
 scaramütschar 231
 scarsiala 194
 scarvatg 152
 schalamia 228
 s-chalas (schalas a raiver) 236
 schanses (fierer si schanses) 235; cf. schautza, schonza
 schanza → schanses
 schanziar (schanzagier) 235
 s-charamütscha 231
 scharfschütz 217
 scharschan (sergent) 213
 scharun 172
 schautza (guagiar la sch.) 236; cf. schanses, schonza
 scheli 195
 schelptgar 154
 schentsch, il (Ingwer) 194
 scher (sch. allontanau) 84
 scherna → tscherna
 scherptga 138; (ir per la sch.) 154
 schiaramütschia (+ nota 94) 231
 schiarger 232; 233
 schiberna (+ nota 79) 225
 schibetta (better sch. s) 346
 schiember 12; 187
 schilt 203
 schküdt 223
 schlacht 232
 schloppapiertg 196
 schlops 190
 schlupet (+ nota 80) 225
 schluppets (Klappertopf) 190
 schmüravaglia 79; (as schmüravgliar) 79
 schonza 235; cf. schanses, schautza
 schquadrun 226; cf. squadrun
 schualma 79
 schuffa (part. caschar) 172
 schuicla 228
 schuicler 228
 schula 190
 schuldau (ir sch. , far sch.) 218
 schumber (+ nota 89) 228
 schützer 217
 schuz 209
 scorsanera 197
 scoss d'sudada 217
 scotga 173
 scotgascha 174
 scuossa 174
 scurantêr 233
 scuraria (fer s. s) 231
 scutel 191
 sdrütta 233
 sefarsar 152
 selisch 154
 sèller, il (plonta) 197
 selva 187
 semetter (s. avon) 82
 semperved 194
 semperviva, il 194
 sempuorla 225
 senav, la 192
 sencugliada 172
 seprender (s. ensemen) 84
 setener (s. si) 84
 setrer (s. ensemen) 84
 sferdament 174

sfrach (metter a s.) 233
 sfügiantêr 233
 sgagia 12
 sgarmer 12
 sgarmera 170; 172
 sgüreza (zeidla da s.) 238
 sicuterat (vegnir adina cul medem s.) 338
 SILEX, -LICE 154
 silja (gall.) 272
 SILVA (vs. Wald) 79
 sin (sin la staziun) 80
 sitschin 187
 sittom 225
 slangua (+ nota 86) 227
 slingia 224
 slupatêr (+ nota 54) 217
 smungêr 237
 sodada 217
 soldanella 192
 Sontgaclau 346
 Sontg' Andrea (la S. A.) 248
 soud (trar a s.) 218
 spada (spaada) 223; 224
 spalanchêr (s. las punts) 235
 spargla 197
 spars, il (Wasenhaue) 256
 spartir (sterben) 234
 spasadur 191; 194
 specla (+ nota 90) 228
 speia 216
 SPELUCA 61
 SPELUNCA 61
 spenscher (la vacca spenscha) 154
 spia 216
 spieutz (+ nota 75) 223
 spiger 162
 spilger 162
 spinagrava 196
 spinat 197
 spinatsch 193
 spirar 154
 spisagêr 235
 splagher 138; 162; cf. spiger, spilger
 spoarta 238
 sprüneda 226
 spuriala 196
 squadrun 226; 232
 quartar 237
 squethsadir 45
 squetra 190
 staffetta 216
 stambuoch 181
 stan da pieun 171
 starnüda 233
 startugl 190
 steilalva, la 193
 Steinbock 181
 steinbuc 178
 sterner (s. per terra) 233
 sterpin (diever dil lenn per dents da ri-
 stials; mellens sc'in st.) 188
 stilet 225
 stilstand 238
 stramantar 212; 236
 strambuchina (tal.) 226
 streha 171
 striauna 188
 strighel 172
 stuorm 231
 stuzer 225
 sua 236
 süartad 238
 sudaeda 217
 sudôs 217
 suitg , coll. suitga 189; suitg selvadi 189;
 suitga cotschna 189
 suitger 189
 süjartads 238
 sunar (s. stuorn) 213
 surchiapar 237
 surer 275
 surfrida (dar ina s.) 154
 surgnir 80
 sursaglr (umgehen) 232
 survegnir 80
 suspidauna 193
 svalischêr 237
 svangiêr , as s. 232
 tabladiva (invüdar üna t.) 233
 tamar, il 192
 tamboarl 228
 tambur 228
 tamburin 228
 tamburlin 228
 tanborl 228
 taneida, la 196
 tapa (dar/prender la t. + nota 46) 215
 tasch 188
 tastga pastur 194
 tearz 212
 tegia 12
 tegien 224
 temprar (t. il latg) 172
 tendariala 154
 TENDERE 271
 *TENDITIONE 271
 tenent 226
 TENER 153
 tener (t. tier) 84
 teras 138
 terasada 138
 terasar 138

terrada 233
 terzetta 225
 tgagiastretg 189
 tgitgida 196
 tgoi, boin (Danis-Tavanasa vs. Trun: tgei,
 bein) 346
 tiasta 194
 tier/ tiers (uniu cun verbs) 84
 tieu 187; coll. tieua 193
 totinadat 45
 TOVUM 287
 tradimaint 237
 tradir 237
 traditûr 237
 tramêr (t. üna pêsch) 238
 transchera 235
 transcherar 235
 transera 235
 traplar (t. suot) 226
 tratta 230
 travachar (t. auas e flüms) 226
 trebla 191
 tregua 238; (langunêr la t.) 238
 treifegl 191
 treikantun 45
 trer (trer ensemen) 84;
 208; (as t. indrê) 233; (t. giu sgiür) 238
 triembel 188; coll. triembla 198
 Trommenschlager 228
 trops 212
 tros (+ nota 47) 215
 trumbaschlager 228
 trumbla (+ nota 91) 228
 trumbun (+ nota 81) 225
 trummer 228
 trüp 212
 truscal 187
 tschaco 221
 tschaffun 187
 tschaghegna 166
 tschagugliuns 197
 tscharbotta 174
 tscharschar 12
 tschefla (ir culla tsch.) 338
 tschenta 154; (tschenta s. Gion) 154; 194
 tschentaloscha 194
 tschêp (arantêr in tsch. s) 237
 tscherfegl 194
 tscherna (sistem da recrutar schuldata +
 nota 27) 208
 tscherschetta 197
 tschéss 12
 tschessa 266
 tschintschniva 153; 197
 TUBUS 287
 TUMBICULUS 292
 tun (culp, siet) 225
 tuorn 171
 turschet 172; (arma + nota 67/ 69) 222
 ual da... 258
 uatga 208
 uaul (god) 79
 übercho (tud. sv.) 80
 ufficial 212
 umblaz 12
 untgir 233
 uolm 188
 uregier 217
 uriec/ uriet (dar u.) 154
 uritar 154
 urlaun 12
 urteis (Mangold) 195
 urteis mangauns 191; 194
 urticla 193
 utschalin (arma da u. + nota 37) 209
 vachmeister 213
 vacht 215
 vaffen 209
 val, la v. (= ual) 258
 valisch 234
 vegnir (v. ensemen) 84
 vendetta (fer v.) 232
 verben (far igl v.) 218
 vermanir 155
 veronica 193
 vertit (Hopfen) 190; 194
 veschla-caura 197
 vesina (tal.) 182
 vestga 152; 190
 vetscha 191
 viez 187; (coll. viaza) 197
 vischigia 172
 vilomi 151
 vinatscha 188
 vinatscher 188
 viola 197
 vusar (siezen) 43
 vushar (pronunziar) 43
 Wald 79
 wohl graten (tud. sv.) 81
 zamischlar 138
 zandegl 192
 zanduscal 197
 zavrada 172
 zeidla da sgüreza 238
 zenns da stuorna 213
 zetga 195
 zundra 187
 zundrigna 187

Register da nums

(Cumpeglia nums locals, gentilizis, surnums, nums da famiglia, prenums)

- Adda (buochia d'A.) 235
 Adesch (Adige) 217
 Adont, Igl A. 271
 Aidgnoss 208
 Alp Pitschna 271
 Alvagnü 213
 Alvra (Pass) 215; (Albula) 216
 Andeer (part. survetschs jasters) 218; cf. Lapidaria
 Andraw (doc.) 273
 Andriu (s. A.) 247; (crusch da s. A.) 247; (patrocinis, funcziun) 247; (fiasta da s. A.) 248
 Antieni 247; (s. A., eremit) 248; (patrun dil muvel) 248
 Antoni (s. A. da Padua) 248
 Ardez (part. buttinar) 237
 Ark (Arco) 231
 Arlos 270; (Piz A.) 274
 Ascharinas 188
 Aschera 188
 Auas Sparsas (cunfin Sur-/Sutselva) 15; 284
 Augustin (num da fam.) 274
 Avero (Val San Giacomo) 295
 Avras, Val d'A. (intschess, denominaziun) 294; (depopulaziun progressonta) 295; (etim.) 295
 Badogna 275
 Bagianera 275
 Balandegn, Igl B. 271
 Balugna 247
 Balun 247
 Barclamiu, s. B. (tierm da stagiun) 248; (fein a pastg; pigliar muntanialas; ridsdiv) 248s.
 Barnagn 267; (+ nota 5) 268; 270; (canz. pop.) 276
 Barseida, sontga B. 249
 Breil 12; (part. peleginadi da Compostela) 127; (caplutta da s. Giachen) 251
 Brinzouls 12
 Brixen 210
 Brüschi (Brusio) 215
 Bugnei 188
 Bunezzas 274
 Buorm 225
 Burschign 274s.
 Burschigna, Sen B. 274
 Burschignas 275
 Cadè 286; cf. Cadi da Cuera; Chiadè
 Cadi, La C. (e ses confins, carta da Spe-scha, P. P., publ. 1930) 48s.; (decrets e statuts davart fallas da camutschs e muntanialas) 183; (bandieras) 210; (part. agid d'uiara) 229; (stadi dil Segner) 285; (denominaziun, cunfins) 285; (vesta, foto) 286; cf. Lacadey
 Cadi da Cuera (doc. 1645) 286; cf. Cadè, Chiadè
 Cadra (+ nota 11) 272; Cadra(s) 272
 Calantgil (Innerferrera) 293
 Calucons 11
 Camp d'Utschegn (Campodolcino) 302
 Canettel 277
 Canil 161
 Canitel (num da fam., tgesa digls C. s) 277
 Carnil 161
 Caros (num da fam., Christofero C., doc. 1633) 277; (Clara C., doc. 1631) 277
 Caross, La C. 277
 Cartas 266
 Carus (num da fam., Jan C., doc. 1571) 277
 Cavorgia 286
 Celts (en Rezia) 12
 Chanitel Gut (doc. 1615) 277
 Charossa (num da fam., Dominica Ch., doc. 1683) 277
 Chiadè, La Ch. 286; cf. Cadè
 Chianova (part. transchera) 235
 Chiauntsejk 222
 Chiglina 188
 Chirgela 276
 Churvalden 213
 Clastra d'munt (Marienberg) 215
 Clavenna 211; 214; 216; 231; (part. assedi dil casti) 236; 293
 Clavennascs (e possess a nord dallas Alps) 295
 Clecs 266
 Clis/Cluis 266
 Clugen (Quels da C.; surnum) 300
 Clüs 266
 Codins-chi (surnum) 135
 Coira (bandêra gronda) 211; (bojer da C.) 237
 Colms Son Mitgel 274
 Com (Como) 217
 Compostela (peleginadi) 127; 249
 Crap la Possa 264
 Crap las Gneglas 264
 Crappa da Scoz 276; (verset d'unfants) 276

- Cresta Gronda (Padnal) 269
 Crestaulta/Surin 11
 Cristallina (alp da vaccas; caschiel da C.) 168
 Cristoffel, sontg C. (Ziraun, verset) 302
 Crudela 272; Cudrealla (doc.) 278
 Cumegns 266
 Cuminavel 266
 Cunclas 124
 Cunel 162
 Cunuaureu (doc. , Pass dil Spligia) 293
 Cuolm da Stussavia 290
 Cuolm da Valrein 294
 Cuort/Meierhof 288
 Curwala (doc. 865) 284
 Damal (Mals) 36; 213
 Danis (derasaziun digl nom) 270
 Danis-Tavanasa (foto da classa 1933/34) 345; 346
 Danuder 15; Unuder 203
 Darveun 258; Darvun 258
 Davos (Tavau) 287
 Davos Madiera 275
 Degen (dialect local vs. Surcasti) 136; cf. → historia linguistica
 Desertina (doc.) 285
 Disentis (part. bandieras) 210
 Dros Lung (doc. 1521) 275; Drossa da Nassegl 275; Drossas 275
 Dubin (Vuclina) 231; 235
 Duin 328
 Dutjen 258
 Ela (= Aela) 274
 Embs (Domat) 218
 Engiadina 22; 71; 117; cf. register da materias
 Engiadina/Surselva (la punt periclitada, 1945)
 Engiadin' Aulta 17s. ; 52; 53; 160; 182; cf. register da materias
 Engiadina Bassa 17; 53; 182; cf. register da materias
 Engiadies 53
 Er Lung 273; Er Purmaglera 273 ; Er digl Savlung 273
 Era, L'E. 266; Era Bela 266
 Eraplanga 266
 Fareila 293
 Farrera 293
 Ferrera (Trun, etim.) 259; 344
 Fieu 188; Figiu 188
 Figlernas/Figletnas 275
 Filisur 20
 Filondras 270
 Fimatsch (Medel, foto) 255
 Fittung 270
 Flem (etim.) 258
 Flimegl 258
 Foppa d'las Borrass 275
 Foppa/Gruob (La F. , denominaziun, in-tschess) 289
 Fotgs 270
 Fräila 293; cf. Fareila, Farrera
 Francons 13
 Franzos 206
 Froda 259
 Ftaun 223
 Fuentes (part. perschunia) 237
 Fuond 17
 Furealla (doc.) 278
 Gada 247
 Galicia (Spagna dil nord) 249; (vs. gala-xia) 250
 Geletta 247
 Gelgia (La G. , flum) 267; 268; 271
 Giachen (prenum) 247
 Giachen, s. G. (pelegrinadi e tiara rom.) 249; (Breil, caplutta, foto) 251; 306
 Gieri la Tscheppa 303; 306
 Gion (prenum) 247
 Gion (s. G. Battesta) 251s.
 Giuvaulta, casti da G. (Hochjuvalt) 292
 Glarunes 124
 Glion 11
 Gluorn 47; (Cluorn) 230
 Gnabatsch (surnum dils Lumnezians) 134; (verset) 135
 Gôt digls Ghigiouls 266
 Gotuns 13
 Graubünden (denominaziun) 284
 Grava 268
 Gravats (Croats) 220
 Greina (appreziaziun da Halter, T.) 332
 Grischunia 39; 231; 232
 Gualdo 79
 Gualsers 290; 294
 Gün (Stussavia) 290
 Gustegnas 274
 Halla (Tirol) 203
 Halter, T. 328ss. ; 330
 Hochrialt 292
 Höfler (avdonts dils hofs da Sursaissa) 329
 Igniu 188
 Imboden 291; cf. Plaun
 Keisers 220
 Kirgealla (doc.) 278; cf. Chirgela
 Lacadey (doc. 1371) 285; cf. Cadi
 Lapidaria (Andeer u Ziraun ?) 293
 Lareschs 275
 Lass 270
 La Toissa → Toissa

Lecsch 268; 270; 277; Leghtsch (doc.) 272
 Lek (Lecco) 217
 Leponetia 289; cf. Lumnezia
 Leptga 267; 268
 Ligia Grischa 17; 209; 212; 218; 284
 Ligniu 188
 Livinal Payer 271
 Luchneren 289
 Lucmagn 36; 287 *
 Lumnezia 11; 134; 136s. ; 288s. ; 289 ; 332
 Lumnezian 134; 135; 288s. ; 328
 Luvriu 188
 Madeschem (Madesimo) 302
 Madonna (di Tirano) 217
 Magnacla 266
 Malmigiocr 271
 Malönia ((Stussavia, Talkirch) 290
 Maran (Merano) 238
 Martegnas 264
 Martgea da Breghels
 (= Surtocf/Suagnign + nota 6) 268
 Massacoulla (doc. + nota 17) 276
 Mateias da Ladir (far il M. d. L.) 247
 Medel (part. vacht) 215; 287; (vs. Medels)
 294
 Medels/Valrein 287
 Mejefeld (assedi) 236
 Mesauc 290
 Mezola (riva M.) 234
 Mezzaselva 284
 Minò (surnum) 135
 Miras/Schyn, Las M. s. 292
 Moesa 290
 Mompé 287
 Montanis, in M. (doc. 1263) 285; cf.
 Muentenen
 Morbêing 216; (Murbeng) 235
 Motata/Ramosch 11
 Motta Palousa 264; M. Vallac 264
 Muentenen (doc. 1263) 285; cf. Montanis
 Mulegn 268
 Mundadeira 273
 Mùnt Utschegl (Vogelberg) 304
 Mùntennen 285
 Munter 264
 Mùntina 285; Mùntinen 285
 Muntogna (Schons, vesta) 301; (Heinzen-
 berg) 292
 Muota da Falera 11
 Murbeng → Morbêing
 Mustér (part. jegers) 214
 Nadoz 270
 Naloz 268
 Nandro, Val N. 270; 271; 272; 273
 Nascharinas 188
 Nassegl 270; 272; 277
 Neapolitauns 220
 Nesseal (num da fam. , doc.) 277
 Niva, La N. 275
 Nollen 258
 Nosadonna (Suagnign, num local) 268
 Noz, Las N. 270
 Nueinas (Nufenen) 294
 Ob Flym Wald 284
 Obersaxen 288
 Ostrogots 13
 Padasch 270
 Padnal (derasaziun digl term) 269
 Padnal/Savognin 11
 Panaduz 11
 Parpi, Or a P. 264
 Parseira Freida 273; P. da Malmigiocr 273
 Parseiras 273; P. s da Fotgs 273
 Part Sura (Ligia Grischa) 284
 Pas-che (surnum) 135
 Pascumin 266
 Pastgs Cumegns 266
 Payer 271; cf. Livinal P. ; Punt P. ; Ual P.
 Pischolas 290
 Pitasch 328
 Piz Arblatsch 264
 Piz Arlos 274
 Piz Crap (= Piz Mitgel) 274
 Piz d'Ela 274
 Piz d'Ond'Oschla (= Piz Grigsch) 281
 Piz Forbesch 274
 Piz Furo (= Piz d'Ela) 274
 Piz Grigsch 274
 Piz Mitgel 274
 Piz Son Mitgel 274
 Piz Toissa 274
 Plang Begls 278
 Planis, ministerium in P. 285
 Plattengia 323; 332
 Plaun, Il P. 291; cf. Planis; Imboden
 Plaunbelgs (doc.) 278
 Plaz gl'Ischier 275
 Plaz Gliung (doc.) 278
 Plûr (Piuro) 213
 Po(a) (flum) 219
 Prauh radient (doc. 1556) 278
 Praw (doc.) 278
 Praxedis 249; cf. Barseida
 Pro Burschign 274
 Pro Tect 276
 Promastgel 264
 Prosal 270
 Punt Arsitscha 292
 Pun-Crap 294; cf. Rofla
 Pundt Platz 235
 Punt Alta 234
 Punt Martina 234; 235

Punt Payer 271
 Puntina/Innsbruck 17
 Puntraschigna (part. diever d'aua, 1760) 254
 Purmaglera 275
 Purtenza 12
 Puschlef 212
 Quadra, La Q. dafora (doc.) 272; La Q. sot (doc.) 272; La Q. soura (doc.) 272; la Q. da traunter Proos (doc.) 272; las Q. s da Leghtsch (doc.) 272; cf. Cadra
 Quels da luén (surnum dils Lumnezians) 135
 Rabius (etim.) 258
 Rabiusa 258; 290; cf. Raptgusa
 Radìo (surnum) 135
 Raetia curiensis 284
 Ragn Grond (Gelgia) 268
 Raptgusa 258
 Rasgliung 275; cf. Dros Lung
 Ratitsch 264
 Reaunz (doc.) 278; cf. Riangs
 Rein da Medel 257; Rein Miez 257; Rein Val 257; Rein da Val Sumvitg 257
 Rentiert (Maderanertal) 49
 Rentiert, Alp R. (Val Sumvitg) 257
 Reziaulta, Casti da R. 292; cf. Hochrialt
 Rhein (punts ed uiara) 235
 Rheinwald (vs. Rheinwal/Valrein) 294
 Riangs 278; cf. Reaunz
 Riedas, Las R. s 275
 Riein 328
 Riguscs 11
 Rofla (Punt-Crap) 294
 Rons 273
 Rons Panaglia 273
 Ronsa 273
 Rubi (Val de R. , part. schanzas) 235
 Rudnal 272
 Runc 273
 Rung 273
 Runtgets 273
 Runtgil 273
 Ruvriu188
 Sagogn/Sagens 270; (part. Victorids) 290
 Saissa (Saxa) 286
 Saissafratga/Castrisch 290
 Salaplauna/Mustér 284
 Saletscha, La S. 275
 Salouf 264; 344
 Salpänna (Neukirch) 290
 Salva da Lattas 275
 Samnecs 270
 Sarrons 273
 Sassam (tenor Simonett, Ch.) 293; cf. Sessam
 Savognin 11; 269; cf. Suagnign
 Says 288
 Scanf (part. uiara) 234
 Scesaplana 33
 Schinect 270; 277
 Schischams (doc. 1141) 293; cf. Schons
 Schitgas/Tschitgas 275
 Schlander (Tirol) 203
 Schletg, Igl Sch. 271
 Schusa da Milaun (surnum) 135
 Schweiningen 269; cf. Suagnign
 Scoz 270; 276
 Scuol 11; 213; 227
 Sedrun (etim.) 258
 Seglias 272
 Segnes (Pass dil S.) 124
 Sellias (doc. 1515) 272; cf. Seglias
 Selva/Tujetsch 284
 Senslas 272
 Sequans 270
 Sessam (tenor Champel) 293
 Sevgein/Seewis 270
 Sexamnis, in S. (doc. 831) 293; cf. Schons
 Sielva/Müstair 214; 284
 Sievgia/Seewis 270
 S. Martin (Lumnezia, 1798) 229
 S. Murezi (Lumnezia, 1798) 229
 Sondre (Sondrio) 225
 Son Martegn 268
 Son Mitgel (Davains e Dafora) 268
 Soras 270
 Sot Salect 275
 Sotcurt 267; 268
 Splecs 161
 Spleia cf. Spligia
 Spliet 161
 Spligia 162; 294; 302
 Spogna 205
 St. Maria (foart) 234
 Stosavia (doc. 1219) 290
 Stoss-/ Stuss- (etim.) 291
 Stussavia (extensium, num) 290
 Suagnign 262; 264; 267; 269; 271
 Suanets 11; 270
 Suanneng (doc. 1156 colonia de S.) 269; cf. Suagnign
 Sulom 276
 Sumvitg (part. schützers) 217
 Suprasaxa (doc. 765) 288
 Supra Silua (doc. 1254) 284
 Sur (Sufers) 294
 Surcuolm (part. pelegrinadi da Compostela) 127; (part. Halter, T.) 329
 Surcurt 268
 Surmeir (characteris. da Lozza, A.) 264
 Sursaissa (milissa) 212; 288; cf. Suprasaxa, Uebersaxen

Sursaisa romontscha 288; cf. Surmir
 Surselva (denominaziun tardiva) 284;
 (significaziun) 284; (denominaziun, li-
 giom marcant) 285
 Surses (characteris. da Lozza, A.) 264
 Surtocf 267; 268
 Swainingen (doc. 1154 curias de S.) 269;
 cf. Suagnign
 Tartsch (Val Vnuost) 36
 Tarvessedum 293
 Tavanasa 285; 287; cf. Danis-Tavanasa
 Tavate (tal.) 287
 Tavau 287
 Tavellas (Pass da T.) 290
 Tect 270; 276
 Teidt (doc. 1601) 278; cf. Tect
 Tgant (Son Mitgel) 274; (Tg. agict) 278;
 Tgiaunt (doc.) 278
 Tiem 270
 Tieni (prenum) 248 ; cf. Antieni
 Tinizong (etim.) 271
 Tiran (Tirano) 227; 236; (part. sblunder-
 giar) 237
 Toissa 264; 274
 Töna (prenum) 248; cf. Antieni
 Trauncter Uvaals (doc.) 278
 Traunter Proos (doc.) 278
 Travun(n)a 216; 235
 Tregn 270
 Trin 256; 270
 Trun 11; 216; 256; 321; 344
 Tschar (St. Petersbach) 285
 Tscharnoz 270
 Tschessa, Las Tsch. s 266
 Tschingel 33
 Tschlin 11
 Tujetsch 184; 215; 287
 Tumasch 247
 Tumilasca 292
 Tumliasca/Domleschg 292
 Tuor (Taufers) 47
 Tuora 285
 Turi 232
 Tussagn 270; 272
 Tuverasca (ministerium in T.) 285; cf. Tu-
 verasca
 Tuverasca (doc. 831) 285; 287
 Ual da Chirgela 276
 Ual Payer 271
 Uaul Grond (Flem) 284
 Uebersaxen 288
 Umbrail, Umbrailg 212
 Underaw 273
 Undrau (Razen) 273
 Unuder → Danuder
 Urlengia, Punt d' U. 287
 Val Carauns (Etzlital) 49
 Val da Fier (Maderanertal) 49
 Val Lumnezia 288; cf. Lumnezia
 Val Valgauna (Fellital) 49
 Valata 329
 Valdireno 294; Valle di Rheno 294
 Valgeu (part. schanzas) 235
 Vällers 289
 Vallis domestica 292; cf. Tumliasca
 Valrein (Hinterrhein) 294
 Vetger/Vitgur (prenum) 247
 Viamala (accessibladad el temps roman) 293
 Vintschegn (prenum) 247
 Viols 266
 Viver/Affeier 288
 Voppas da Maza bierg (doc. 1497) 278
 Vrin (doc. 1751, davart ibices seu rupica-
 pras) 181
 Vultlina 217; (Vutlina) 231
 Zalön (Platz) 290
 Zein (prenum) 247
 Ziràn (verset) 302
 Ziteil, Sen Z. 264
 Zuoz (part. uiara) 234; (part. Ritscha) 259

Register dils suffixs

- AMEN 293
- ANTU 278
- ANU 136; 278
- ASCA 285
- ATU 278
- AVI (MAGESAVI) 290
- AVICO (Mesauc) 291
- ENU 136
- IA 137
- ingen 270
- TIA 137
- ONE 136
- UMEN 137